National Library of Canada
Collection Development Branch.
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont. K1A 0N4

National Library
Bibliothèque nationale

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354

Nr. 20 (1888) 1986 | NELJAPÄEVAL, 15. MAIL — THURSDAY, MAY 15 | XXXVII aastakäik

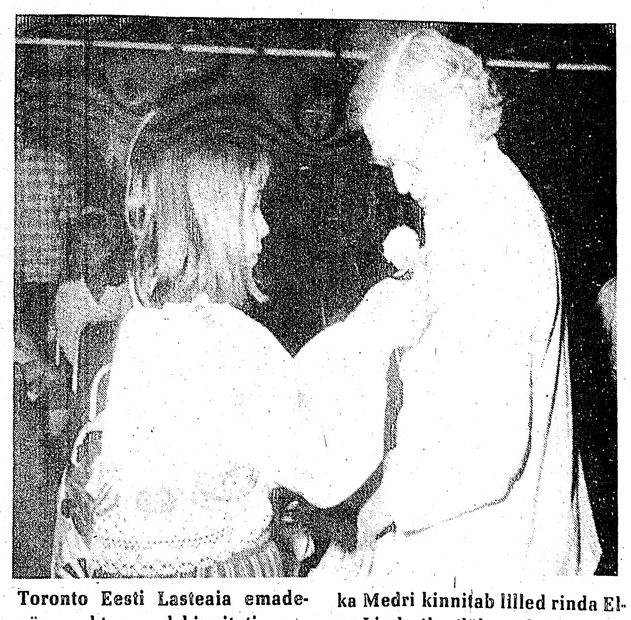

Toronto Eesti Lasteaia emadepäeva aktuse eel kinnitati emadele rinda lillekimp. Pildil Monika Medri kinnitab lilled rinda Elsa Lindre'le. (lähemalt lhk. 4)
Foto O. Haamer

Valitsuselt 350.000 dollarit eestiainelisele õppetoolile

Tegevus algab sügisel, õppejõuks kutsuti prof. dr. Tõnu Parming

Tähtis Eesti kultuuri ja haridus-alaline sündimus leidis aset Torontos 8. mail kui tehti teatavaks eesti õppetooli avamine Toronto ülikoolis, mis evib erakorralise tähtsuse meie pagulaskultuuri säilitamises ja arendamises. Õppetool alustab tegevust sügisel ja esimeseks külalisprofessoriks valiti dr. Tõnu Parming USA-st.

Mõni aeg tagasi küsitles üks poola professor eestlaste panust Kanada hariduselus. Poolakaid on palju ja eestlasi nii vähe. Kuidas on siis võimalik, et eestlastel oma arvulist vähesust arvestades on eestiaineline õppetool? On vaja tugeval määral ettevõtlikkust, indu, tahet majanduslikke võimeid, pühendumust ja rahvuslikku meelsust, et jõuda seisukohale, kus üks suur riik ja rahvas tunnustab ühte väikese etnokultuurilise grupi hariduslikke pürgimusi.

Toronto Ülikooli The School of Graduate Studies ja Public Community Relations Office poolt oli korraldati pidulik vastuvõtt neljapäeval, 8. mai õhtul Toronto Ülikooli Hart House'is.

Kanada mitmekultuuri minister Otto Jelinek, D.E. Moggridge, Dean of School of Graduate Studies, ja Eesti õppetooli Sihtasutuse president Elmar Tampõld kõnelesid eestiainelise õppetooli tähtsusest. Minister Jelinek tegi teatavaks riikliku toetuse 350.000 dollari määramise. Toetus anti üle ülikoolile Eesti õppetooli majandamiseks. Õppetooli Sihtasutus andis Toronto Ülikoolile 700.000 dollarit, et võida saada keskvalitsuselt 350 tuhande suurust lisatoetust.

Esimeseks külalisprofessoriks on kutsutud prof dr. Tõnu Parming USA-st. Suurt tööd õppetooli rajamiseks on teinud prof. dr. Endel Tulving, prof. dr. Olev Träss ja teised.

Prof. dr. Tõnu Parming

Tartu College rühib paremuse poole

Tartu College'i (TC) 17. aastakoosolek toimus 7. mai õhtul. Kõne all olid peamiselt majanduslik aruanne, Nõukoguvalimised ja küsimused/arutlused. Järgnes lühike juhatuse koosolek ja õhtusöök, kus hubasemalt omavahel vesteldi. Selle lõpul pidas ins. Sannu Mölder lühiloengu tuleviku lennundusest.

MAJANDUSLIK ARUANNE

Aruandelehed täpsete arvudega olid osavõtjaile enne koosolekut välja jagatud. Ervin Mägi (majandusjuht) avas koosoleku mainides, et 1985 oli edukaim aasta.

1970. aastail oli TC puhastulu peagu nominaalne ja kogu energia rakendati vältimaks nurjumist, nagu juhtus mitme teise üliõpilaselamuga kui valitsuse maksumäärad oma tipptasemeile tõusid. Raskused lisasid juhatusele aga kogemusi ja kümnendi lõpupoole hakkas rahaline seisund paranema ja ülejääk kasvama.

Senini kogunenud puhastulule — kolmeveerand miljonit — lisati möödunud aastal veerand miljonit juurde (a. 1984 ca $150.000), mis viis praeguseni kogunenud puhastulu üle miljoni dollari.

TC-l on peale kinnisvara hüvistus (aktiva) 700 tuhat ja võlastus (passiva) 200 tuhat, jättes operatsioonikapitaliks umbes 500 tuhat dollarit.

See on ka hädavajalik. Kuna eelmisil aastail oldi väljaminekuiga äärmiselt ettevaatlik — peamiselt eesti õppetooli kulude tõttu — siis võivad need järgmisil aastail see-eest suureneda. Tuleb hakata tõsiselt mõtlema TC hoone remontidele (näit. treppide ja tõstukite parandamisele) ja tõhustamisele (näit. soojuskao vähendamisele).

TC sissetulek seisneb peamiselt üürides; väljaminekuist on suuremad võlakohustused, linnamaksud, palgad ja hoone ülalpidamine.

NÕUKOGUVALIMISED

Kuna TC-d haldavad eesti üliõpilasorganisatsioonid, mitte isiklikud võlatähtede omanikud, siis esitasid need org-id oma esindajad, 17 direktorit, kes enne koosolekut org-ide sisemisil hääletusil valitud. Vastuseisu puudumisel moodustasid need uue Nõukogu.

Nõukogu omakorda jagab ametid ja valib juhatuse. Kuna tegevus on olnud edukas ja kontinuiteet praegu soovitatav, siis jäeti juhatus endiseks: esimees — Elmar Tampõld, sekretär — Ülle Toomver, laekur — Gunnar Mitt, majandusjuht — Ervin Mägi.

LOENG

Õhtusöögi lõpul lennuinsener Sannu Mölder kõneles õhuveondusest sajandivahetusel. Kaks aastat tagasi asutati USA-s Lennunduskomisjon, kelle sihiks on arendada kolme peakavandit:

1. Tõhustada praegusi lennukitüüpe ca 20% võrra. Mõeldud sama mandri suurlinnade sidestamiseks lennukiirusega veidi alla häälekiirust (March 1).

2. Arendada praegusi või uusi ülikiireid lennukeid nagu Concorde (SST) veelgi kiiremaks. Mõeldud eri mandrite sidestamiseks, näit. Ida-ekspressiga (Orient Express) üle

(Järg lhk. 2)

KABAREE-ÕHTU

Tants — suupisted — baar
PETER KOPVILLEM JA ORKESTER
ROSEMARIE LINDAU JA KAJA II
Laupäeval, 24. mail 1986 kell 19.30
Läti Majas, 4 Credit Union Drive (Don Valley ja Eglinton)
Sissepääs: $12,00 (Laudade ettetellimise võimalus).
Piletid eelmüügil Eesti Abistamiskomitees ja EKN büroos.
EKN Noorte/„Savona Satans" jalgpalli meeskonna korraldusel.

Segakoor „LEELO"

KONTSERT

teisip., 27. mail 1986. a. kell 8 õ. Eesti Maja suures saalis

Juhatab: EERIK PURJE
Kaastegevad: AARNE TAMMISAAR — viiul
ELIZABETH ACKER — klaveril

Pääsmed $8,—, õpilased ja pensionärid $6,—
Saadaval kooriliikmeilt ja kohapeal

Kohus soovib Karl Linnase deporteerimist N. Liitu

USA distrikti apellatsioonikohus kuulutas kauaoodatud otsuse Karl Linnase deporteerimise asjas, millega Linnas „tuhandete juutide ja kommunistide" hukkamise „tõenäoliku abistamise" pärast Tartu koonduslaagris tuleks võib-olla („may-be") saata N. Liitu. Seal ootab teda juba varem seljataga tehtud surmaotsus.

Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides deklareerib, et baltlaste küüditamine N. Liitu oleks USA valitusele andestamata viga, olles täielikus vastuolus Eesti, Läti ja Leedu annekteerimise mittetunnustamisega. Vastavalt sellele kutsus ERKÜ eesti organisatsioone ja üksikisikuid esitama massiliselt protestikirju ja -kõnesid USA presidendile, juhtivatele riigimeestele ja parlamendiliikmetele.

Eesti, Läti ja Leedu keskorganisatsioonide esimehed saatsid ühise protesti presidendile. Eesti Vabariigi esindus on juba varemalt eestlaste (resp. baltlaste) võimaliku N. Liitu deporteerimise küsimuse esitanud omaltpoolt välisministeeriumile. Mitmelt poolt on tõstatatud mõte, et presidendil tuleks nõuda kohtuotsuse peatamist niikauaks, kui asjaomane isik on leidnud omale uue asukoha. Paralleelselt jätkatakse summade kogumist kohtukulude katteks.

Nagu kuulda, kaebab Karl Linnase kaitseadvokaat USA Ülemkohtusse edasi, seda K. Linnase tütarde nõudmisel.

Tagasihüppaja hukati N. Liidus

Lääne-Saksa uudistebüroo DPA teeb teatavaks, et Vitali Jurtšenko hukkamise kohta on saadud teavet ühelt KGB kolonelilt, kes hüppas ära möödunud nädalal. Jurtšenko antud kohe pärast kodumaale tagasijõudmist sõjakohtu alla, kus ta mõisteti surma ja hukati.

Jurtšenko põgenes lääne möödunud suvel Roomas, mispeale ta ameeriklaste poolt toimetati USA-sse. Novembris aga esines ta täiesti ootamatult N. Liidu suursaatkonnas Washingtonis ja seletas, et teda olevat CIA poolt vastu tema tahtmist kinni võetud ja Ühendriikidesse toimetatud. Teda olevat ameeriklaste poolt kõikvõimalike droogide abil uimastatud.

Poliitikategelaste Viivi ja Avo Piirisilla tütar Rita-Ly abiellus 19. aprillil Los Angeleses Gary Alan Hughes'iga. Pruut on lõpetanud Lõuna-Kalifornia ülikooli poliitiliste teaduste alal. Ta on ka lõpetanud Los Angelese Eesti Täienduskooli ning aktiivselt osa võtnud eesti gaidlusest ning esinenud eesti ja balti üritustel viiulisoolodega. Peigmees jätkab õpinguid inseneerialal, ning tuleb konservatiivsest vabariiklaste perekonnast. Kiriklikule laulatusele järgnes eestipärane pulmapidu pruudi vanemate kodus North Hollywoodis.

USA ajaleht:

Kohtuministeeriumi hoiatati N. Liidu valetunnistajate eest

Balti Vabadusliit nõuab OSI tegevuse selgitamist

LOS ANGELES — Toetudes ajalehes „Los Angeles Times" ilmunud selgitavatele kirjutistele sõjaroimades kahtlustatute jälitamisest ja kohtuprotsessidest USA-s, saatis Balti Vabadusliidu president Avo Piirisild telegrammi kohtuminister Edwin Meese'ile, nõudes ministeeriumi eriuurimisasutuse tegevuse kohest katkestamist kuni avaliku seletuseni, miks ei arvestatud ühe funktsionääri hoiatust, et Nõukogude tunnistajad pole usaldusväärsed.

Läbi mitme lehekülje ulatuvates artiklites valgustab toimetuse liige Robert Gillette „Office of Special Investigations" (OSI) tegevust arvatavate sõjakurjategijate otsimisel ja süüdistamisel, N. Liidu poolt antud tõenditele toetudes, mida kohtud peale mõne erandi on ka aktsepteerinud.

HOIATUS

Robert Gillette kirjutab, et Nõukogude Liidu ametnik, kes soovis et tema nime ei tehta teatavaks, pihtis ühele USA diplomaadile Moskvas 3 aastat tagasi, et N. Liidu valitsus, kohus ja KGB veavad ninapidi USA kohtuid sellega, et tunnistajad N. Liidus valmistatakse ette pikemat aega, enne kui USA kohtulikel uurijatel lubatakse hakata neid üle kuulama. Tunnistajate ettevalmistust teostavad N. Liidu prokurörid ja KGB liikmed. Tunnistused peavad olema konkreetselt süüdistavad, veenvad ja jätma usaldusväärse mulje.

Vene ametniku pihtimuse Moskvas tegi USA diplomaat teatavaks USA kohtuministeeriumile ja OSI-le (Office of Special Investigation) suvel 1983.a. OSI, kelle ülesandeks on selgitada USA-sse asunud sõjakurjategijaid ning neid maalt välja saata, ei omistanud sellele pihtimusele mingit tähelepanu. Vene ametnik võis ajada lihtsalt tühja juttu. OSI direktori Neal Sheri arvamise kohaselt on N. Liidus saadud tunnistused ja dokumendid kõigiti tõepärased. OSI jätkab oma kohtulike uurijate saatmist N. Liitu, täiendavate isikute ülekuulamiseks ning tõend-dokumentide leidmiseks võimalike sõjakurjategijate süütegude selgitamiseks.

Robert Gillette'i kirjutise kohaselt USA valitsuse ühe teise ministeeriumi esindaja seletuse kohaselt on valetunnistuste fabritseerimine N. Liidus küllaldaselt selgeks tehtud ja valitsuasutusil on küllalt tegemist, et õigeid dokumente võltsitute seast eraldada ning hoiduda valeotsuste tegemisest. USA kohtuministeerium ja OSI ei ole võtnud vaevaks seda teha.

Diplomaat, kelle kaudu teatavaks sai N. Liidu ametniku pihtimus 3 aastat tagasi, on täiesti usaldusväärne. Tema üteluse kohaselt see venelane riskis oma eluga seletust andes. Ta tundis tõsist hingepiina selle üle, et USA kohtulikud uurijad võtavad tõepärastena N. Liidus saadud tunnistusi ja dokumente.

KOOSTÖÖ KGB-ga

USA kohtulikud uurijad on alates 1980.a. töötanud koos N. Liidu prokutatuuri ja KGB-ga, tunnistuste ja tõend-dokumentide saamiseks USA-sse tulnud sõjakurjategijate süütegude selgitamiseks. N. Liit peab sõjakurjategijateks isikuid, kes mõistsid surma juute, kommuniste ja teisi sakslastega koostöötajaid okupeeritud N. Liidu territooriumil. Pärast sõda on tulnud USA-sse üle 400,000 põgeniku Ida-Euroopa maadest. Nõukogude Liidu valitsuse, politsei ja KGB seletuse kohaselt on nende seas palju neid, keda N. Liit peab oma maa äraandjateks ja tahab neid kätte saada, et karistada vastavalt N. Liidu seadustele. Selleks on N. Liidust saadetud USA kohtuministeeriumile ja OSI-le sadade kaupa tunnistusi ja dokumente võimalike sõjakurjategijate kohta. Nende tunnistuste alusel on OSI võtnud ära USA kodakondsuse 19 isikult, kes pärinevad Balti riikidest või Ukrainast. 14 nendest on otsustatud saata välja USA-st ja 9 kohta nendest on see otsus juba täide saadetud.

300 JUURDLUST

OSI direktor Sher'i seletuse kohaselt on momendil selgitamisel 300 võimaliku sõjakurjategija süüteod. 35 isiku sõjalised kuriteod on antud läbivaatamiseks ning otsuste tegemiseks Immigratsioonikohtu kätte. Kõigi nende isikute sõjaliste kuritegude selgitamisel on olnud otsustava

(Järg. lk. 3)

Tenor Heinz Riivald surnud

NEW YORK (M.E.) — Populaarne laulja ja näitleja Heinz Riivald, 71 a.v., leiti nädalavahetusel surnult oma Virgin Island'i suvekodus. Surma põhjus ei ole lähemalt veel teada.

Paar aastat tagasi Heinz Riivaldile tehti nn. lahtise südame operatsioon, kus asendati veresooni kolmes kohas.

Lähematest omastest jäid teda leinama abikaasa, klaverikunstnik Asta Riivald ja täiskasvanud lapsed.

Pühapäeval, 25. mail. kl 4 p.l. Tartu College'is

KONTSERT * BÜROO

TIIU HAAMER
KLAVERIKONTSERT
Kavas: Bach, Brachms, Liszt, Kodaly j.t.
Pääsmed dol. 8, 7 ja 6.
Saadaval Eesti Abistamiskomiteest

„Meie Elu" toimetus ja talitus on suletud laupäeval, 17. mail ja esmaspäeval, 19. mail VICTORIA DAY puhul.

Maakondlik Esinduskogu
korraldab esmaspäeval,
23. juunil 1986
kell 7:30 õhtul

VÕIDUPÜHA JA JAANIÕHTU

Eesti Maja suures ja keskmises saalis

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis,B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951
„MEIE ELU" kontor avatud kuulutuste ja tellimiste vastuvõtmiseks: Esmasp., kolmap. ja reedel kl. 9 hm. — 5 p.l. Alates okt. 15. teisip. ja neljap. kl. 9 hm. — 8 õhtul. Laupäeviti avatud kl. 9 hm. — 1 p.l.
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00. 3 k. $18.00.
Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25, 3 k. $7.00. USA-sse 1 a. $33.00, 6 k. $16.50, 3 k. $8.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $62.00, 6 k. $31.00, 3 k. $15.50.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $6.00, tekstis $5.00.

Aktuaalsel teemal

Majandusliku revolutsiooni keerises

Teise maailmasõjaga lõppes status quo rahvaste elus. Loodi globaalne majandus- ja rahandussüsteem rahvusvahelise kapitali juhtimisel ühes vastavate raha- ja teiste keskustega ÜRO raames. Selle meisterplaani teostamiseks puudus kriitika. Poliitikud nägid selles oma karjääri ja aitasid asjale kõigiti kaasa. Et avalikku arvamist juhiti ka sama kapitali poolt, siis kuuldus vaid suurtest progressidest kõikide rahvaste hüvanguks.

Nüüd, 40 a. hiljem, seisame kõnesoleva meisterplaani kokkuvarisemisohus, sest varjatud põhjustel jagati sõjaskurnatud ja ka teistele rahvastele „ristiisa" eeskujul toetusi laenude näol biljonites dollarites (USA). Alles aastate pärast selgus, et abiantava laenu peapõhjus seisis rahvusvahelise kapitali juurekasvu probleemis - kasu liigkõrges protsendis! - Vähe oli neid, kes saadud laene kasutasid otstarbekalt ja kokkuhoidlikult, kuid enamus kaunistas ja kuldas sellega vaid oma esinduskülge (mitmed 3-d riigid). Sama aja jooksul kasvas rahvusvahelises skaalas tööstaolek kuulmata kõrgusele koos inimeste juurekasvu eksplosiooniga. Jõuti olukorda, kus saadud laenude tasumine polnud enam võimalik. Ettevõetud saneerimiskavad lõppesid fiaskoga, tekitades eelarvetes kohutavaid puudujääke laenuprotsentide arvel.

Seega ootab rahvaid tasumata „võlgade krahh", mille tulemusi keegi pole julgenud ennustada. Siinkohal võiks nimetada vaid „Canada Tomorrow" väljaandjat Frank Feather'i, kes kirjutas et kuna USA majandus on ka veevoolus, siis globaalse võlaprobleemi lahendamiseks on jäänud vaid selle kustutamine!

RÄNDKAPITALI TOIME

Rahvusvaheline kapital globaalse majanduse ülesehitamiseks ei tunne riigi piire ja moodsa kommunikatsiooni abil rändab see kapital ühest maakera nurgast teise silmapilgu kiirusega. Seda tõika kasutades kõik rahaliste väärtustega manunipuleerijad, nagu b[illegible]simaaklerid, rahavahetajad ja kapitaliinvesteerijad ühes „Wall Streetiga" ei toimeta enam majanduslikke investeeringuid, vaid need on nüüd muutunud rahaga hangeldajate kodudeks. Sealt pärinebka kontroversaalselt massiline ettevõtete kokkusulatamine suurteks konglomeraatmonopolideks, tegemata vahet ettevõtte liikides. Neid kokkukeevitamisi finantseeritakse maksimaalsete võlgadega,riskides tulevikku lootuses, et rahakurs võib langeda, nagu see juhtus Saksamaal kohe pärast Esimest maailmasõda, kus berliini suuremad kinnisvarad vahetasid omanikke üleöö. Pole usutav, et kõnesolevatest nähtustest ei saada aru, kuna ju iga kalur teab, et suured kalad mitte ainult ei neela väiksemaid, vaid need kaovad suurte seedimisorganites.

Seega maailmaareeni ulatuses ei tegele üksi N.Vene geriljad ettevalmistamaks globaalset kommunistlikku revolutsiooni KGB subversiooni ja provokatsiooniga, vaid ka rahvusvahelise kapitali või rahameeste esindajad sõidavad portfellidega ühest maakera otsast teise, et leida kohti, kus kapitali investeering on kasulikum oodatud kõrgema protsendi arvel, nagu sellest juba läinud aasta lõpul kirjutas Star'i majandusekspert Alan Toulin. Viimane lisas kogu asjale veel seda, et valitsused ei ole võimelised seda nähet pidurdama, kuna rahavahetuse kontroll, maksud ja võõraste osavõtt kodukapitali turust surutakse kõrvale - globaalse rahaturu kompetentsi. Ka mitmed Kanada ettevõtjad, pankurid, kindlustustegelased ja börsimaaklerid on viimasel ajal suurendand tunduvalt oma rahvusvahelist tegevust. Muide, globaalse kapitalikäibega seotakse ka igasugune tasuv produktsioon ja teenindus ühes tööliste ümberpaigutamistega vajalikuks peetud asukohtadesse.

Sellise missiooniga sobib oivaliselt vabakaubanduse idee, sest rahvusvaheline kapital ei salli kitsendusi äriilmas. Samuti võib eeldada, et tsentraalselt juhitud rahvusvahelise kapitali survel kaob ka rahvaste etniline probleem ja omapära, kuna see loetakse „globaalse õnneliku ühiselu" piduriks. Nõnda võiks käesoleva jutu lõpuks lisada, et vana klassikaline moto, mida hiljuti meenutas dr. Chi Beng-fei (Peking) sõnastusega, et „maad tahavad iseseisvust, rahvad vabadust ja rahvas revolutsiooni" hakab tasapisi vajuma horisondi taha.

A.M.

TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6
Ühenduses on jõud

Kinnisvara laenud 10.00%
Isiklikud laenud alates 12.00%

Informatsiooniks helistage 465-4659

Pank avatud esmasp.–reede 10:00–3:00
Teisip. ja neljap. õhtuti 5:30–8:00

EXPO-l ei lubata Eesti lippu

„Mäeotsa" on probleem, kuid müük kahtlane.

Enno Lepnurm Vancouveri Eesti Seltsi esimeheks tingimustega

Vancouveri Eesti Seltsi erakorraline peakoosolek peeti „Meie Kodu" aulas ligi 60 liikme osavõtul, mis kvoorumi puudusel algas hilinemisega. Koosolekut juhatas VES esimees Enno Lepnurm, protokollis sekretär Lia Indla. Koosolekul selgus, et EXPO-l ei lubata Eesti lippu.

Kohe peale tervituse teatas esimees Lepnurm, et ta ei ole leidnud VES-ile esimehe kandidaati. Samuti teatas ta, et raske oli leida juhatust ja veel raskem „Mäeotsale" toimkonda. Lia Indla luges ette möödunud peakoosoleku protokolli, mis paranduste vastu võeti. Kuna esimehe kohale kandidaati ei leitud, siis Lepnurm teatas, et ta on nõus edasi jääma, kui koosolek leiab „Mäeotsale" toimkonna. Valmar Tamm tegi ettepaneku „muuta päevakord, et arutada „Mäeotsa" probleeme enne valimisi". Ettepanek võeti vastu. Tamm tegi teise ettepaneku: „Kui Läänerannniku Eesti Päevade juhatus otsustab pidada rahvapeo „Mäeotsal", siis pidada pidu ära ja pärast seda panna „Mäeotsa" müügile. Kui LEP juhatus otsustab rahvapeo teha mujal, siis „Mäeotsa" panna müügile kohe." Põhjenduseks oli, et müügist saadud rahaga saaks teha vajalikku propagandat, kaasa aidata ja toetada vabadusvõitlust. Ta tõi esile Andres Küngi ja Arvo Piirisilda, kes on tubli töö teinud meie tutvustamisel, kuid nende tegevus on väga piiratud suuremate summade puudusel. Ettepanek jäi õhku rippuma, kuigi järgnevad elavad sõnavõtud seda puudutasid.

Sõnavõtud olid nii optimistlikud kui ka pessimistlikud „Mäeotsa" tuleviku suhtes. Optimistid kindlasti „Mäeotsat" müüa ei tahtnud. Pessimistid aga otsisid põhjusi, miks seda müüa tuleb ja peab. Mingisugust visiooni tuleviku suhtes päevavalgele ei tulnud. Koosolek venis pikaks, kuna siin on sageli tavaks, et koosoleku juhataja teeb pidevalt pikemaid sõnavõtte ja kogu koosolek muutub omavaheliseks diskussiooni foorumiks, kus on võimatu otsusi läbi viia. Lõpuks jõuti siiski nii kaugele, et võeti vastu ettepanek „anda Eesti Seltsi juhatusele volitus leida inimene, või inimesi, kes oleksid tasuliselt valmis läbi viima „Mäeotsa" korrastustöid ja samuti leida „Mäeotsale" perenaine". Ettepanek võeti ühel häälel vastu.

Enn Lepnurm nõustus esimehe kohale astuma tingimusel, et ta ei pea tegema „Mäeotsal" tegelikke töid, ning esitas juhatusse järgmised kandidaadid: Kristi Stern, Ants Aug, Tommy Vesik, Susan Muld, Harry Muld ja Vello Püss, kes kõik ühel häälel vastu võeti.

Läbirääkimiste all teatas Lepnurm, et EXPO-l ei lubata välja panna Eesti lippu. Lia Indla luges ette minister Grace McCarthy kirja, mis selgitas väljapaneku keelu põhjusi. Koosolek lõppes kell 2.45.

Nii kaua kui see kesta võis, näitas Vancouveri eestlaskond suurt huvi sini-must-valge muretsemiseks, et seda EXPO-l lehvima panna. Korraldati isegi eraviisiliselt õhtuid, et koguda raha. Ühe ilusama ja huvitama sellise õhtu korraldasid Enda Raudsepp-Bardelli ja ta vanemad. Enda näitas diapositiive oma reisist Indiasse ja Nepaali, mis olid hästi valitud ja andsid täieliku pildi nendest maadest — nende vaesusest, viletsusest, jõukusest ja küllusest. Sissetulek läks sini-must-valge muretsemiseks EXPO-le. Kuid meie ei ela mitte täielikult vabal maal ja meile ei ole mitte kõike lubatud, eriti raske on rahvusvahelistesse kogunemistesse lehvima panna meie sini-must-valge. Aga meie värvide demonstratsiooni on varemgi keelatud. Oleme ikkagi suutnud neid kuidagimoodi demonstreerida ja seekord loodame, et meid siin abistavad ka Torontost saabuvad esinejad!

Üks teistlaadi korjandus viidi läbi siin laupäeval, 12. aprillil Peetri koguduse naisringi poolt. See oli õhtu - söögiga kevadlaulude õhtu, mis tõi sisse üle $1100. Naisringi esinaine Mai Veemes kogus tuttavaid kevadlaule, mida meie noorus kodumaal koolides õppinud oli siis, kui see ma veel oma rahva valitseda oli. Laulud oli trükkinud koguduse õpetaja abikaasa Airi Vaga ja köitnud need vihikusse. Laule juhatas Rudolf Olljum ja klaveril saatis Tarmo Viitre. Toidu ettekandjaiks olid kirikunoored, kes hiljem ka koristasid. Sissetulek läks koguduse Kristliku Kasvatuse ja Hariduse Fondi. Mõlemail õhtuil, mida korraldati heategevaks otstarbeks, oli vähevõitu osavõtjaid. Mõlemad õhtud olid aga väga nauditavad ja vajaksid tulevikus kordamist.

V.J.

Pimendamispoliitika N. Liidus

Tshernobõli jõujaam põhjapool Kiievit on Nõukogude Liidu andmetel sedapuhku kustutatud. Õnneks! Kuid poliitilised sadestused kestavad edasi ülemaailmses ulatuses. Avalikkuse etteheide on nõukogude salapäratsemiste vastu kõikides nõukogude ebaõnnestumistes. Nii ka nüüd Tshernobõli tuumajõujaama põlemise puhul.

Tulekahju algas 26. aprillil ja 1. mai pidustuste puhul peeti N. Liidus traditsioonilist pidupäeva, mil elanikele ei suvatsetud teatavaks teha, et on juhtunud raske õnnetus jõujaamaga, kust kerkivad radioaktiivsed pilved ja levivad üle piirkonna, kus elab 10 miljonit inimest, kes on ohustatud. Vähe sellest, et oma inimesi peeti pimeduses. Ka välismaadele ei suvatsetud teatavaks teha, et radioaktiivsus levib üle Nõukogude piiri Soome, Skandinaaviasse, Poolasse ja teistele Euroopa maadele.

Alles kui Rootsis märgati radioaktiivsuse tõusu ja pöörduti N. Liidu poole järelepärimisega, anti Moskvast mõista, et midati ohtlikku on juhtunud. N. Liidu informatiivne pimestamine mängis seda osa, et elanikel puudus teadmine, et tuleb otsida varju sadestuva radioaktiivsuse eest olemasolevate võimaluste piires, et tuleb kontrollida karjasaadusi ja toitaineid, isegi joogivett.

Nii siis möödus mitu päeva, enne kui elanikud tuulesuunalises piirkonnas võinuks kaitsevahendeid kasutusele võtta. Ka Baltimaad, muidugi ka Eesti, olid otseselt radioaktiivsuse ohupiirkonnas, kuid nagu Nõukogude Liidus ikka, ka siin puudus vajalik informatsioon, kui seda ei saadud just Soome raadio kaudu. Selle asemel oleks oodanud ometi juhiseid inimestele, kuidas end tekkinud olukorras hoida endahoius ja toitluses. Kuni seni ei ole Eestist ühtegi informatsiooni väljunud ja ei ole sealtpoolt radioaktiivsusest vabu toitaineid nõutatud.

Kui juba Rootsis märgati radioaktiivsuse ootamatut tõusu, siis pidi see Eestis olema veelgi tugevamalt märgatav, kui sellekohaseid jälgimisi seal üldse tehakse. On raske tehniliselt määrata radioaktiivsuse tugevust Eestis. Kuid see pidi tunduv olema, sest Tshernobõlist Eestini on umbes 960 km ja Tshernobõlist Stockholmi on 1200 km. Poola läänealad asuvad Tshernobõlist umbes 450 km ja siin konstateeriti radioaktiivsuse tugevust kuni 500 korda normaalsest suuremana.

Radioaktiivsus levis isegi Läänе-Saksamaale ning ka Kanada läänerannikul on radioaktiivsust nimetatud olenevalt Tshernobõli põlemisest. Saksamaa on isegi maininud kahjutasu nõudmise võimalust venelaste käest.

Nii siis järgneb nõukogude radioaktiivsusele üldine süüdistus N. Liidu poliitilise süüdistuse näol salapäratsemises poliitilise pimendamise vastu, mille abil on aastakümneid muu maailma eest tõelisi olukordi varjatud. Alles Tshernobõli õnnetuse järel nähakse mujal, kui kahjustav võib olla informatsioonide pidurdamine, sest radioaktiivsus levis paljudele teistele maadele ja oli ohustamas nende inimesi.

Tshernobõli plahvatuse tulemusena suri seal otseselt 5 inimest. Kaugemal õnnetuskohast kannatavad inimesed ja majandus arvatavasti pikema perioodi, võib-olla aastate jooksul, ja keegi ei saa kätt peale panna, millest on keegi saanud omale vähjahaiguse. Võib-olla ainult statistilised andmed näitaksid, paljuks on vähjahaigus inimeste organites radioaktiivsuse tõttu arvuliselt suurenenud. Kui sellest jällegi N. Liidus poliitilist saladust ei tehta. Kindlasti räägitakse Tshernobõli õnnetusest pikemat aega ja see kirjutatakse N. Liidu kontosse.

Võib-olla tekitab Tshernobõli õnnetus ka uue arusaama N. Liidus endas, kus rahvamassid peaksid huvi tundma, kuidas on neid informeeritud ja hoiatatud ja milliselt on esmaabilisi korraldusi tehtud. Sest nõukogude sõnakuulelikke inimesi on liiga kaua poliitilises pimeduses hoitud ja ükskord tahaksid nad ka tõde kuulda.

V.

ÜRO ei andnud Iisraelile piiramata juurdepääsu arhiivile

ÜRO keeldus Iisraelile andmast piiramata juurdepääsu ÜRO 40.000 toimikuga sõjakuritegude arhiivile, mis 1943-48.a. anti sinna sõjakuritegude komisjonilt Londonis, kuhu kuulusid 17 rahva esindajad. Samuti keeldus ÜRO Iisraelile andmast selle üldnimekirja 40.000 toimikust.

Y. Bein, Iisraeli ÜRO delegatsiooni liige, avaldas selle üle pahameelt, üteldes et „midagi on siin väga vale. Me tahame teiste valitsuste kaudu nõuda juurdepääsu kõigile toimikutele, need ei ole mitte antud ÜRO-le hoidmiseks suletud pimedas ruumis." ÜRO-st üteldi, et üldnimekiri on kõigil komisjoni liikmeks olnud valitsustel. Komisjonis olid tol korral Austraalia, Belgia, Briti, Kanada, Hiina, Tsehhoslovakkia, Prantsusmaa, Kreeka, India, Luksemburg, Holland, Uus-Meremaa, Norra, Poola, Lõuna-Aafrika, USA ja Jugoslaavia. Liikmesriikidele antakse toimikuist koopiaid ainult üksik- või erijuhtumeil, sedagi usaldusliikult. Y. Bein lisas, et Iisrael soovib esijoones saada arhiivi toimikutele ligipääsu „sadade" isikute suhtes.

KURT WALDHEIM

Mõned nädalad tagasi Iisrael, Austria ja USA said koopia ÜRO end. peasekretäri Kurt Waldheimi kohta tema teenistusest II maailmasõja ajal leitnandina Saksa armees, kus tema väeosa oli Balkanil hukanud Tito partisane ja deporteerinud kreeka juute. Waldheim on üks neist 5000-st Saksa sõdurist, kelle kohta Jugoslaavia saatis toimikud ÜRO Sõjakuritegude Komisjonile. Viimane siiski registreeris neist vaid umbes pooled, kelledest 150 anti välja. On küsitud, et miks Jugoslaavia varemalt ei nõudnud K. Waldheimi kohtu alla andmist, mille kohta Jugoslaavia pressiamet seletas, et seda olla tõkestanud „külm sõda ja rahvusvahelistе suhete allakäik". Ja edasi, et „nüüd kus K. Waldheim kandideerib Austria presidendiks, ei ole Jugoslaavia tahtnud segada ennast Austria siseasjusse". Aga olukord olevat muutunud seepärast, et K. Waldheim hiljuti ütles avalikult, et „. . . . see sõda oli metsik mõlemapoolselt, ka Saksa sõdureid mõrvati Balkanil parisanide poolt". Jugoslaavia meedias on sel puhul kritiseeritud, et Austrias tahab presidendiks saada isik, „kes teeb võrdseks Rahva Vabastamise Armee (Jugosl.) Wehrmacht'iga, (Saksa) ohvrid kurjategijatega, okupeeritud okupantidega ja vabastajad kallaletungijatega".

VARI AUSTRIALE

New York Timesis, kust õieti alustati esimesi süüdistusi K. Waldheimi vastu, ei ole möödunud peaaegu päevagi, kus nädalate viisi ei järgne sõnumid ja artiklid samas vaimus. Neil päevil Flora Lewis'i sulest ilmunud artiklis visatakse K. Waldheimi küsimuse puhul varju kogu Austriale. Tuuakse ette, et austerlased ühinesid natsiparteiga 10% ulatuses, samal ajal kui Saksamaal oli see protsent 7. Kahetsetakse, et K. Waldheim valiti ÜRO peasekretäriks, kuna „parim kandidaat" olnud sel ajal soomlane Max Jakobson, kes oli Soome peadelegaat ÜRO-s. Viimase vastu olnud aga araablased, kuna Max Jakobsoni isa ja naine olid juudi rahvusest, ja mõjutasid siis N. Liitu tema vastu hääletama. Veel tuuakse ette, et ajakiri „Der Spiegel" on neil päevil avaldanud karikatuuri, kus Austriast üle Alpide Saksamaa poole tõuseb hitlerliku tervitusega käsi.

Balti riikide elanikke ei informeeritud radioaktiivsuse ohust

LOS ANGELES — N. Liidu valitsus ei informeerinud Eesti, Läti ja leedu elanikke radioaktiivsuse ohust, teatab Balti Vabadusliit, soovides kohtumist asepresident George Bushiga Balti riikide abistamise küsimuses. Kuigi USA ei tunnusta Leedu, Läti ja Eesti annekteerimist N. Liidu, ei ole ameerika uudistemeedium neid tunnustanud eri riikidena.

Telefonilisel järelepärimisel Tallinnast selgus, et Nõukogude võimukandjad ei ole rahvast informeerinud radioaktiivsuse ohust ega õnnetusest Tshernobõli tuumajõujaamas. Telefonikõnesid Riiga ja Vilnosse sagati. On teada, et Ida-Leedus, Igalinas, on valminud samasugune, ilma tsementmahutita, tuumareaktor, mis palju lähemal Skandinaaviale kui Tshernobõl.

Informatsioonis, mille Balti Vabadusliit saatis USA ajalehtedele, TV- ja raadiojaamadele, üteldakse et Balti riikides ja N. Liidus peaks lubatama rahvusvaheline kontroll.

Tartu College . . .

(Algus esiküljel)

Vaikse ookeani; see lendaks kuuekordse häälekiirusega. (Mach 6).

3. Kavandada järjekindlalt ohutu õhu-ruumilennuk [Aerospaceplane e. ASP), mis saavutaks orbiidi, s.t. 25-kordse häälekiirуse. (Mach 25).

Esimesed 2 kavandit moodustavad era-õhuveonduse, kuna kolmas oleks juba esimene aste maailmaruumi ja vihjab NASA süstiklennuki n.ö. „erastamisele" ehk selle reisijate teeninduseks kohandamist.

Põgusalt kirjeldas referent mõnd tehnilist raskust nagu õhupauk (sonic boom) ja materjalide ülekuumenemist. Nende lahendamine toimub praegu ka kolmes harus: kütusega lennukikere jahutamine, uute materjalide ja uute mootorite leiutamine. Kõnet illustreeriti ohtralt slaidide linastamisega.

V.L. PREEM

Toetusallkirjad ÜRO apellile

KOOSOLEK
TORONTO EESTI MAJAS 28. MAIL

Eestlaste rahvuslik aktsioonikomitee toetusallkirjade korjamiseks ÜRO-le saadetavale apellile kutsub kõigi eesti organisatsioonide esindajaid ühisele nõupidamisele Toronto Eesti Majas 28. mail kell 19:00 Kalevi lipkonna ruumis. Kavas: 1. Ülevaade senise toetusallkirjade korjamisest; 2. Toetusallkirjade korjamisel saadud tähelepanekud; 3. Soovitusi edukamaks toetusallkirjade korjamiseks; 4. Eestlaste osa koostöö arendamiseks lätlaste ja leedulastega; 5. Ühendatud aktsiooni voldik; 6. Koosolekul algatatud mõtteid.

ERA KOMITEE

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

Vajatakse
KONTORI TÖÖJÕUDU
„MEIE ELU" TALITUSSE.
Inform. tel. 762-5329 või 466-0951

Kalev Estienne võimlejad. Vasakult — Kersti Pikk, Kathrin Hiir, Kairi Taul, Leiki Veskimets, Laiki Lund, Shwana Lea Neggers. Taga — Lisa Hogg, Julia Masakas. Foto — H. Raigna

Kalev Estienne esines hea kavaga

Kalev Estienne rütmilise võimlemisekooli esinemine toimus suurele rahvahulgale laupäeval 10. mail Minkleri Auditooriumis. Kaheosalises kavas esines 80 võimlejat, nende hulgas valikrühmade eliitvõimlejaid 36 ja võistlusvõimlejaid 10. Võistlusvõimlejad esinesid individuaalselt ja rühmana. Individuaalvõistlejad olid saavutanud Kanada ja Ontario võistlustel hõbe- ja pronksmedaleid. Kanada hõbemedali võitnud võistlusrühm esitas kava, millega nad oma auhinna olid saavutanud. Esimese osaga selgitati rütmilise võimlemise arengut ja võimlejate edasijõudmist, teisega tippvõimlejate võimeid.

Kalev Estienne eliitvõimlejad, vasakult — Linda Makk, Sirje Järvel, Heli Oder, Liisa Bayko, Tamara Tambre, Sarina Westerblom. Foto — H. Raigna

ESIMENE OSA

Algas väikelaste harjutustega lippudega. Neile järgnes kahe erivanuse rühma kehatehnika esitamine. Kuna rütmilises võimlemises esimene ese, mis kasutamisele võeti oli pall, siis esemetega võimlemise arengu esitamist alustati harjutustega pallidega. Järgnesid lindid, nöörid, rõngad, nuiad ja rütmiline tants. Eelviimase osana esitati algajate teismeliste saavutusi Ontarios. Viimasena noorte eliitrühm demonstreeris võimlemist lintidega.

Koostatud kava andis täieliku ülevaate rütmilise võimlemise arengust ja samal ajal üksikvõimleja edasijõudmist algajast eliitvõimlejani.

TEINE OSA

Selles osas esinesid solistid ja eliitrühmad 26-s erinevas ettekandes. Kava algas tagasihoidlikult „kehasoendamise" ettekandega, muutudes järjest raskemaks. Väljapaistvamaks solistiks oli 20-aastane hispaanlanna Marta Bobo, kes alles hiljuti Kanadasse emigreeris ja Kalev Estienne klubiga ühines. Paremusjärjestuses on ta viimaste saavutuste järgi neljas parim maailmas, Teisena paistis eriti välja 10-aastane hiinlanna Ly Ann Cook, kes võimlemist alustas Kalev Estienne klubis ja kes praegu on neljas parim Kanadas. Peale nende esinesid veel teised auhinde võitnud võistlusvõimlejad. Võistlusrühm, kes saavutas Kanada hõbemedali, esinesid sama kavaga mis võistlustel. ka oli selles osas väga palju uusi hästi esitatud osasid. Rühmaesinemistest olid eriti väga head Kanada võistlustel esitatud kava ja harjutused kolme palliga.

Kokkuvõetult võib seda kaheosalist kava hinnata koostamise kui ettekandmise poolest parimaks, mida ma kunagi Kalev Estienne ettekannetel olen näinud. Seda tõendasid ka pealvaatajate rohked aplausid, ettekannete keskel ja lõpus.

Eesti treeneritena olid seda kava aidanud õpetada Heli Oder, Seliina Reiman, Anu Randlepp ja Kati Tihane. Teadustajaks oli Helga Läänemets-Masakas. Üldjuhtimine oli Evelyn Koopi kindlates kätes. Korraldajate hulgast paistis veel eriti välja Anu Ewen, kelle ülesandeks oli selle eest hoolitsemine, et kõik võimlejad õigel ajal esinesid. Oli ka palju teisi häid abilisi, kes aitasid seda üritust hästi korraldada. Mitte üksi kava, vaid ka ürituse korraldus oli eeskujulik.

HARALD RAIGNA

Ilmus leedu pagulasajalugu

Kanada leedu ühiskond lansseeris hiljuti oma pagulasajaloo raamatu „DP. Lithuanian Immigration to Canada After the Second World War". Autoriks on Montrealis elunev Milda Danys.

Avaõhtul oli kohal ka autor, kes kirjutas pühendusi raamatuisse. Tervitusi tõid Ontario Ajaloo Komisjoni esindaja, kes teatas ka Ontario kodakondsuse ja kultuuriministeeriumi ning Ottawa toetusist raamatu väljaandmiseks ning kohaliku leedu ühiskonna esindaja preester Pranas Gaida.

Milda Danys sündis Montrealis aasta pärast oma vanemate ja õe saabumist Kanadasse Augsburgi DP-laagrist Saksamaal. Ajalooraamatu jaoks sai ta andmeid peamiselt intervjuude näol. Üle 200 leedulase avaldavad oma seisukohti raamatu veergudel, enamik omas sõnastuses. Illustreerivad fotod on must-valged.

Autor Milda Danys on tegev balti inimõiguste ja „Amnesty International'i" huvide kaitsjana.

Preester Pranas Gaida oma pikemas analüüsivas sõnavõtus hindas kõrgelt autori senist tööd, kuid avaldas samaaegselt ka lootust, et tulevikus võiks ilmuda veelgi ülevaatlikum ja tõetruum väljaanne leedu pagulusest. Gaida peamine kriitika oli suunatud mõiste „DP" tarvitamise kohta. „Olime DP-d ainult teatud aja ja teatud maadel. Oleme lakanud ammu olemast Displaced Persons. Pigem võiks meie kohta veel edaspidigi kasutada sõna „põgenik", sest meie generatsioon jääb põhiliselt alati põgenikeks", ütles preester Gaida.

350-leheküljelise raamatu kaanepildiks on foto leedu põgenikest Halifaxi sadamas detsembris 1947. Tagapõhjal on suur silt „Welcome Home to Canada". Ekslikult arvasid leedu põgenikud, et see tervitus oli neile. Tegelikult tervitas Halifax Euroopast tagasitulevaid Kanada sõdureid.

Ajalooraamatu sisukord on jagatud kolme ossa: esimeses osas on kirjeldusi leedulasist II maailmasõja ajal ja Saksamaal ajavahemikul 1944-48; DP-laagrid — „ajutine elu" jne.

II osas käsitletakse Kanada immigratsioonipoliitikat, metsatööstustes, kaevandustes, majaabilistena ja põllumajanduses töötanute töö- ja elamistingimusi.

III osas vaatleb autor leedu põgenike kohanemist Kanadas, nn. „elukutselisi", kunstnikke ja vaimulikke, ja leedulasi üldse Kanadas alguses ja 30 aastat hiljem.

Nimi „Eesti" esineb kahel leheküljel, „eestlased" ligi 10-l korral.

Huvitava seisukoha avaldab autor lk. 318: „Leedu kui kõige agraarsem ja enim konservatiivne kolmest Balti riigist, oli paremini võimeline vastu panema venestamisele kui Läti ja Eesti."

V.A.

Hiljuti avatud EESTI LILLEÄRI
AARDVARK
1065 STEELES AVE W
NORTH YORK ONT
M2R 2S9
Omanik LINDA SEPP
736-1170
Kodus 223-0201
AARDVARK FLORIST LTD
Avatud 7 päeva nädalas ● Ülelinna kohaleviimine

Toeta allkirja andmisega vaatleja-staatuse nõudmist Eesti Vabariigile ÜRO-s!

Maakondade päeva loterii väljavõtmata võitude numbrid

Valge sinise triibuga pilet nr. 148.
Roosa pilet nr. 137.
Roheline musta triibuga pilet nr. 17.
Beež pilet nr. 33, 99, 50, 88.
Kollane pilet nr. 13.
Roheline pilet nr. 147.
Hallikas-valge pilet nr. 80, 6, 116, 7.
Helistada Salme Vesi 255-3929 või Juta Kübarsepp 751-1036.

MAAKONDLIK ESINDUSKOGU

Kohtuministeeriumi hoiatati . . .

(Algus esiküljel)

tähtsusega N. Liidust saadud, vande all saadud tunnistused.

Sõjakuritegudes süüdistatud põgenikud Ida-Euroopa aladelt on seletanud kohtutes, et nemad olid sunnitud täitma neid ülesandeid, mida okupatsioonivõim neilt nõudis. Nad ei võtnud osa mingisugustest vangide piinamisest ega mahalaskmistest, nagu N. Liidus ülekuulatud isikud tunnistavad. Kui seda tehti, siis olid selle tegijateks saksa okupatsioonivõimu esindajad ja vastavad erikomandod. Kohtuministeerium ja OSI ei ole andnud võimalust süüalustele esile tuua omapoolseid tunnistajaid nende süüdistuste ümberlükkamiseks. See on tekitanud USA-s terava vastuolu etniliste rahvusgruppide vahel, kelle juured ulatuvad tagasi N. Liitu, Baltikumi ja Ukrainasse. Nendes ringkondades räägitakse avalikult, et USA kohtuministeerium ja OSI on lasknud endid naiivselt rakendada N. Liidu poliitiliste eesmärkide taotlemise teenistusse.

Ameerika juudid anti-defamatsiooni liidu juhtimisel, B'nai ja B'rite organisatsioonis, koos mõningate poolakate juhtimisel, jonnakalt kaitsevad OSI ja USA kohtuministeeriumi seisukohta. Nad süüdistavad teisi otseselt anti-semitismis. OSI direktor Sher peab OSI tegevuse kritiseerimise peamiseks eesmärgiks, üldise kriitikaga sundida valitsust lõpetama OSI tegevus, et USA-sse tulnud sõjakurjategijad seal saaks rahulikult elada.

TERROR SÜÜTUTE VASTU

USA immigratsioonikohus mõistis kohtulikult õigeks kaks juudiorganisatsioonide poolt sõjakuritegudes süüdistatud isikut. Nendele õigeksmõistetutele korraldati pommiatentaat. Üks sai surma ja teine vigastada. FBI arvates olid atentaadi korraldajateks militaristliku juudi kaitseliidu liikmed.

Kui OSI uurimiskomisjon ei leidnud põhjendatuna Tsherim Soobzokov'i vastu esitatud kaebust ja mõistis tema õigeks 1985.a. augustis, siis korraldati ka tema vastu pommiatentaat. Kell 4:30 hommikul äratati ta üles hüüetega, et auto põleb. Välisukse avamisel plahvatas pomm. Soobzokov ise, tema naine ja laps said vigastada. Soobzokov suri 6. sept. Samal päeval, kell 4:30 hommikul, plahvatas pomm Long Islandil N.Y. ja lõhkus Elmeers Sprogis'e elunaja. Juudiorganisatsioonid olid süüdistanud teda juutide tapmises Lätimaal, kuid OSI uurijad ei süüdistanud teda tõendusmaterjali puudusel. Ta mõisteti kohtulikult õigeks. Kohe pärast pommiplahvatust teatati Long Islandi kohalikule ajalehele: „Kuulake tähelepanelikult. Juutide kaitseliit natsi sõjakurjategijaid enam ei pommita."

FBI hoiatas pärast seda prokuröre, et nende poolt ülekuulatud isikutel tuleb olla väga ettevaatlikud võimalike kallaletungide vältimiseks.

OSI JA JUUDID

Juudiorganisatsioonid USA-s ja OSI töötavad koos ja mõlemad kinnitavad, et nende poolt, kes kritiseerivad juudiorganisatsioone ja OSI tegevust, ei ole ette toodud ühtegi konkreetset juhtu, et N. Liidust saadud tunnistused oleks olnud võltsitud või valed, ja kedagi sihilikult süüdistatud sõjakuritegudes. Oma seisukohti õigustavas 40-leheküljelises raportis nad ei nendi, et USA piirkonna ja apellatsioonikohtutes ollakse hädas N. Liidust saadud tunnistuste sealt tõele vastavate tunnistuste väljaselgitamisega. Nende arvates N. Liidu kohtu- ja politseivõimud on aidanud „parandada" seal antud tunnistusi nii, et need oleksid usaldusväärsed USA-s ning teeniksid N. Liidu poliitilisi huvisid.

Mais 1984 OSI direktor Sher nentis ühes kõnes juutide kaitseliidu koosolekul: Ida-Euroopast päritolevad etnilised grupid on algatanud erilist kampaaniat selle vastu, kuidas meie kogume tunnistusi sõjakurjategijate süütegude selgitamiseks. Nende arvates OSI ja USA kohtuministeerium töötavad koos KGB ja N. Liidu soovide kohaselt. Sellele süüdistusele ei tule omistada mingit tähelepanu. Teadlik valetunnistuste kasutamine kohtulikus menetluses on väga ohtlik. See võib ohustada kohtumõistmise õiguslikke aluseid. Senised süüdistused OSI vastu on olnud tühised, kirjutab Robert Gillette ajalehes „Los Angeles Times".

EI
MINGIT
KOMPROMISSI
KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

Shanghais on bussiliiklus tihe, kuid veel tihedamalt on rahvast täis kõnniteed.

Tänapäeva Hiina

Eramajandus on muutnud suurriigi näo

„Punane on ida . . .", nii kõlavad Hiina revolutsioonihümni sõnad. Kuid viimaste aastate jooksul on see puna löönud kahvatama. Hiina pale on muutunud tundmatuseni.

2.

LÄÄNE TEHNOLOOGIA

Riigi majanduspoliitika siht paistab momendil kalduma sinnapoole, et Lääne tehnoloogiat sisse tuua ühisettevõtetena koos välismaa kompaniidega. Üle kahe tuhande välismaa firma on investeerinud kapitali ühel või teisel viisil Hiinas. See kõik muidugi toimub aga range valitsuse selektsiooni ja kontrolli all. Sisse veetakse terved vabrikud koos tehnilise ja juhtiva personaliga. Alles mõned päevad tagasi läbis ajalehti teade, et üks siinse mandri suletud õllevabrik monteeritakse lahti ja transporteeritakse Hiinasse.

Koos lääne tehnika sissevooluga on ka kohalikule riigitööstusele antud vabamad käed. Varemalt töötati täielikult Nõukogude viis-aastaku plaani eeskujul — kõik produktsioon oli ette määratud keskasutuste poolt. Nüüd plaanimajandus kirjutab ette ainult teatud protsendi ühe tehase produktsioonist ja jätab ülejäänud osa tehase juhtkonna otsustada, kes seda siis teeb oma äranägemise järgi vabaturu nõuetest. Muidugi seal, nagu ka kapitalistlikul vabaturul, kõik prohvetid pole selgeltnägijad. Näiteks möödunud aastal, kui ahvides lääne moekarjet tekkis suur nõudmine mundritaolise riietuse järgi. Tagajärjeks oli selle kauba suur üleproduktsioon, kui mood Läänes haihtus.

Eraettevõtted on muutunud järjest rohkem rafineerituks. Linnades on moes diskoteegid ja prantsuse restoranid ning mõned ettevõtjad on organiseerinud isegi koduabiliste ja koristajate tööbürood, mille kaudu jõukamad perekonnad omale tööjõudu palkavad. Televisiooni levik on tekitanud kustutamatu janu kõige vastu, mis eksisteerib Läänemaailmas — olgu see siis tarbekaup või moenarrus. Lääne stiilis riietus on üle võtnud Mao-vammuste territooriumi. Populaarseks on muutunud iludussalongid, diskoteegid, golf, Coca-Cola ja hamburgerid. Jõukad pekinglased võivad külastada Pariisi Maxim'i restorani osakonda, kandes oma Pierre Cardin'i rõivaid. Turismi laienemine on kaasa toonud hotellide ehitamispaanika. Moodsad hotellid kerkivad kõikides turismikeskustes, peamiselt ehitatud ja majandatud Lääne hotellikompaniide poolt. Üks uuemaid Pekingi hotelle, Peking-Toronto, ei erine palju oma teisikutest Torontos.

IGAPÄEVASED PROBLEEMID

Kuid nagu alati, uued tuuled ei too veel kaasa taevariiki. Vaatamata majanduslikule arengule, riik, mille elanikkond on juba üle miljardi, pole võimeline lahendama igapäevaseid probleeme, mis on ülemaailmsed. Rahva juurdekasvu tõttu kasvab töötute hulk; samuti kasvab kuritegevus. Hiina valitsejad pole mitte nii lahked ja järeleandlikud kurjategijatele kui on Läänemaailma liberaalsed juriidilised süsteemid. Parool ja tingimustega vabastus pole Hiinas just igapäevased sõnad. Alates 1983. aastast arvestatakse, et üle kümne tuhande surmanuhtluse otsuse on täide saadetud. Jaanuaris 1986 Pekingi väljakul, kuhu oli kogunenud 13.000 inimest, loeti ette surmaotsused 18 kurjategijale ja otsused täideti sealsamas.

Üha enam levib ka korruptsioon ja musta turu majandus. Üks vanemaid Poliitbüroo liikmeid, Chen Yun, oponeeris reforme viimasel parteikongressil, öeldes muuhulgas: „Plaanimajandus peab jääma meie peamiseks sihiks, vabaturg võib olla ainult ajutine lahendus." Ta mainis ka, et möödunud aastal 20.000 parteiliiget ja nende perekonnad alustasid eraettevõtteid ja „paljud nendest on tihedas koostöös kriminaalsete elementide ja ebaausate välismaa äri-meestega". Kõige suurem skandaal leidis aset Hainani saarel, kus kokkumängus valitsusega parteitegelased importisid illegaalselt pooleteise miljardi dollari eest luksuskaupu, enne kui nad selle tehingu juures tabati. Tavaliseks on muutunud ka riigitööstuses kasude kunstlik suurendamine tulumaksudest kõrvalehoidmise näol. Tulumaks on Hiinas uudne idee, varem läksid kõik tulud riigile ja riik otsustas, kuidas neid jagada.

Et oma uut korda läbi viia, on Deng tasapisi üles ehitanud parteis ja valitsuses oma meeste kamba, mis koosneb noorematest ja pragmaatilistest inimestest. Et see on tal õnnestunud, näitab eelmine partei kongress, kus opositsioon uutele reformidele oli palju väiksem kui oodati.

MUUDATUSED VÄLISPOLIITIKAS

Välispoliitiliselt on võimaldanud uue reform-süsteemi kaasaaitamiseks kolm otsustavat sammu. Esimeseks selles seerias oli suhete murdmine Nõukogude Liiduga, mis toimus juba 1950-ndatel aastatel Mao ainuvõimu ajal. Põhjuseks oli Hiina vastupanu vene kommunistide domineerimiskatsele, kes Hiinat teiseks Venemaaks tahtsid muuta. Ideoloogilised lahkhelid viisid vaenulikkuse nii kaugele, et kardeti sõja puhkemist kahe kommunistliku hiiglase vahel. Aeglaselt on suhted nende vahel paranenud, kuid Hiina on selles suhtes väga ettevaatlik olnud, et mitte mingil juhul jällegi Nõukogude Liidu orbiiti sattuda.

Teiseks suureks sammuks oli kaubandus- ja kultuurisuhete jalule-seadmine Hiina ja USA vahel, mis algatati juba enne Mao surma tolleaegse USA presidendi Nixoni poolt. Oma sisepoliitilistele skandaalidele vaatamata oli Nixon pragmaatik nagu Deng ja nägi ette plusse, mida suhete paranemine nende riikide vahel Ameerikale toob. See oli ka tõkestav löök selleks juhuks, kui Hiina oleks jällegi Nõukogude Liidu rüppe maabumas olnud. Lähenemise poliitikat on praktiseerinud ka kõik järgnevad USA presidendid ja teised demokraatlikud riigid. Viimaseks ja majanduslikult kõige tähtsamaks sammuks oli leping Inglismaaga Hong Kongi tuleviku suhtes, mis alla kirjutati aasta aega tagasi. Kuni kokkuleppe saavutamiseni oli Hong-Kongi tulevik ebakindel ja aeg-ajalt tegi Hiina ähvardusi Hong Kongi hõivamiseks. Kokkulepet saavutamata oleks kriitiline punkt saabunud sajandi lõpul, millal lõpeb üürileping suure osa Hong Kongi territooriumile. Need maa-alad olid renditud Inglismaale 99-aastase lepingu põhjal, mis alla kirjutati möödunud sajandi lõpul. Uue lepingu põhjal läheb poliitiline võim Hong Kongis Hiina kätte aastal 1997, kuid samal ajal garanteerib Hiina, et vabakaubandus ja kapitalistlik majandus võib segamatult eksisteerida seal veel vähemalt viiskümmend aastat. See leping leevendas välisfirmade kartust, et investeeringud Hiinas hädaohus olla võivad ja avas tammiväravad uue kapitali juurdevooluks igast maailmakaarest.

Samuti on aidanud ka asjaolu, et Dengi valitsus on eitanud varemat poliitikat, mille sihiks oli kommunismi võimule toomine teistes Aasia riikides. See pole loomulikult mingi garantii, et tulevikus selles suhtes jälle meelt ei muudeta, kuid momendil on materjaalne abi mässulistele teistes maades lõpetatud, välja arvatu Afganistanis ja Kambodžas, kus toetatakse võitlust Nõukogude Liidu tüüpi kommunismi vastu. On raske ette näha, milliseid keerulisi kurve leidub Hiina tulevikus, kuid paistab selge olevat, et fanaatiline maaoism on oma viimsed hingetõmbed teinud.

V. M.

Emadepäeva aktuse laupäeval, 10. mail, avas laste aia juhataja Helle Arro(all paremal) ja lasteaia koor Evi juhatusel esitas mitu laulu.

Foto — O. Haamer

Toronto Eesti Lasteaed tähistas emadepäeva

Laupäeval, 10. mail algas kibe tegevus Eesti Majas juba varakult. Valmistuti tähistama emadepäeva, mis ühtlasi kujunes ka viimaseks koolipäevaks enne suvevaheaega.

Eesti Maja suur saal täitus lastevanematest ning lava suutis vaevalt mahutada lasteaia õpilasperet koos kasvatajatega.

Lasteaia juhataja Helle Arro avasõnadele järgnes lastekoorilt Evi Valge juhatusel „Emake", „Kiisu läks kõndima" ja „Laps ja tuul".

Melissa Jones ja Talvi Hess esinesid klaveripalaga ning Aili Kuutan esitas soololaulu ja klaveripala. Lastekoor Evi Valge juhatusel laulis veel „Päike paistab", „Pardikesed", „Kes elab metsa sees?" ja „Kui ma ükskord . . ."

Tiiu Kajak oma kõnes lõpetajatele tähendas, et lasteaed on nii hea kui on ta õpetajad ning ta loodab, et lõpetajad viivad kaasa häid mälestusi elurajale. Lasteaiast said lõputunnistuse Andrus Agur, Talvi Hess, Leila Hess, Lisa Hogg, Melissa Jones, Aili Kuutan, Andros Lipp-Leppik, Kristian Medri, Mark Oder, Mark Otema, Tiina Paluoja, Eerik Randsalu, Esko Remmel, Priit Rosenberg, Paul Salumets, Mihkel Schaer ja Mark Tuvikene.

Maimu Schaer lõppsõnas tänas kasvatajaid ja õpetajaid ning juhatuse liikmeid. Juhatuse koosseis: Anne Kalvik — abiesinaine, Monika Päeva — laekur, Elle Rosenberg — abilaekur, Zima Berzins — kirjatoimetaja, Eha Eljas-Barbe — abikirjatoimetaja, Silvia Trei — perenaine, Viivi Rannu-Johnston — toimkonnajuhataja, Kai Simmons — toimkonnajuhataja abi, Leena Altosaar — ametita liige.

Kasvatajateks olid: I klass — Merike Marten ja Tiina Hubel, I-A klass — Sylvia Vaikla ja Tia Pihl, II klass — Silvi Verder ja Leena Rosenberg, II-A klass — Ingrid Jürman ja Tiina Korjus, III klass — Linda Kukk ja Silvi Matsoo, IV — A ja B klass — Tiiu Kajak ja Helve Reppo, lauluõpetaja Evi Valge ning klaverimängija — Linda Norheim.

Kabaree-õhtu

Laupäeval, 24. mail toimub esmakordne Eestlaste Kesknõukogu Kanadas noorte poolt korraldatud kireva kavaga Kabaree-õhtu. Kaaskorraldajaiks on noorte eesti meeste „Savona Satans" jalgpallimeeskond, kellle peamiseks ülesandeks on personali muretsemine peoõhtu läbiviimiseks.

Eeskavalises osas on kutsutud esinema eesti ühiskonnas tuntud Peeter Kopvillem ja orkester, Rosemarie Lindau, kes lendab kohale New Yorgist ja tantsuorkester KAJA II.

Kuigi „Kabaree-õhtu" on korraldatud noorema generatsiooni poolt, ei ole see mõeldud ainult noortele. Oodatakse nii noori kui vanu ja vahepealseid.

Kutsutakse kaasmaalasi veetma mõnusat õhtut kabaree miljöös. Õhtu algab kell 7:30 õ. Asukohaks on Läti Maja, 4 Credit Union Dr. (Eglinton & Don Valley Parkway). Piletid saadaval Eesti Abistamiskomitee äris ja EKN-i büroos. On võimalik (ja soovitav) tellida ette lauad (8 isikut lauas). Jällenägemiseni „Kabaree-õhtul!

„Ehatare" kümnel elanikul olid sünnipäevad. Vasakult ees: Karl Põld, Liisa Tamm, Helmi Poua, Feodossi Pruul, August Mae ja Alma Kivi. Taga seisavad Isak Kain, Valentine Ojassoo, Laine Kask ja Leida Mae.

All — Sünnipäevalisi tuli austama laulu ja mänguga 20-liikmeline August Tuvikese orkester „Küla Kõla". Pildil osa orkestriliikmeid. Vasakult härrad Laaniste, Alaver, Niinvee, Lall, Vesi, Hütt, Salme Tuvikene ja Frida Saarni. Foto — Elna Kungla

Kiri Saksamaalt

Ametiühingud kangutavad valitsust

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Juba mitu kuud on jahvatatud massiteabetes tööedutamisseaduse paragrahv 116 üle. Sama tüütavalt palju võis näha teleriekraanil ametiühingute juhtivaid bosse, kes seletasid vingus nägudega, nagu tahaks valitsus piirata streigiõigust. Mis on õieti see kuri kuulus paragrahv 116?

Vastavalt sellele paragrahvile võisid väljaspool streigipiirkonda töötajad saada streigi tõttu töötuks jäämise puhul toetust Liidu Tööametilt. Sellega võisid ametiühingud, kes teostavad streigi suhteliselt kitsas piirkonnas, et mitte streigiraha maksta, muuta streiki kohati üleliiduliseks. Seega kuritarvitati Liidu Tööameti summasid streigikassana.

Nüüd muudeti see seadus Liidupäevas häälteenamusega. Ametiühingud peavad streigi korral otsima teisi teid, et toetada streigi tõttu töötuks-jäänuid. Ametiühingud reageerisid sellele otsusele lausa raevukalt. Juba enne ostustamist kamandati töölised punaste lippude ja sama värvi loosungitega tänavaile lööklause all: „Meie ei lase endid ketti panna!" Seda tehti ebatõega, nagu kavatsenuks valitsus kitsendada streigiõigust. Samasuguse ebatõega startis Ametiühingute Liit kohe pärast Liidupäeva otsust küsimuslehtede aktsiooniga käitistes, kus tuli vastust anda küsimusele: kas olete tööliste streigiõiguse ja streigivõimelisuse piiramise poolt või vastu? Ehkki muudetud seaduse paragrahv 116 ei piira vähimalgi kombel tööliste streigiõigust, näib et ametiühingud ei tunnusta vabalt valitud parlamendi otsust, vaid tahavad teha isevärki demokraatiat tänaval. Kindel on see, et kogu aktsioon on valimisabiks sotsidele, kes loodavad tuleval aastal jälle pukki pääseda.

SAKSAKEELNE „PRAVDA"

Pärast seda kui hakkas ilmuma prantsuskeelne „Pravda" väljaanne, hakkas aprillikuu alguses ilmuma selle propagandalehe saksakeelne tõlge. Hind on väga soolane: neli marka kuuekülje'se paberi eest.

On see juhus v'i oomen, aga „õiged" sõnumid N. Liidust peavad olema pakitud. Neli lehekülge ärireklaame „mantlina" teksti ümber peab meelitama lugeja'.

„Olge täna nag' venelane," soovitab punase joone all trükitud kiri kõhklejaid ostma. Edasi seisab, et „Pravda" on vene keeles „tõde". Järgmisel leheküljel suunatakse rahvaste sõprusele ja vennastumisele: „45 miljonit venelast on seda lehte lugenud, mis teil käes on."

Saksakeelse „Pravda" väljaandjad näevad asja ebapoliitilisena. Nad istuvad Pariisis ja toonitavad, et leht ei saa Moskvast toetust. „See pole poliitika, vaid informatsiooniakt," väidab Philipe Hayat, üks juhtivaid päid lehte väljaandvas kirjastuses. Nii tahetakse panna uskuma ka lugejat vihjega tiitellehel: „See väljaanne tõlgiti ilma kommentaarideta ja piinliku täpsusega."

Prantsus- ja itaaliakeelsete „Pravda" väljaannete majanduslik edu tiivustas ka meid täitma turulünka Saksamaal, väidab Hayat. Esimene saksakeelne number trükiti 330.000-s eksemplaris. Ajaleht ilmub iga päev ning aastatellimine maksab 1500 marka. Võrdlusena olgu toodud, et kõige nimekam päevaleht Saksamaal „Die Welt" maksab ainult 326 marka aastas. Lisaks sellele ilmub see leht läbisegi 20 leheküljelisena.

KIRIK JA BUNDESWEHR

Kaks ilmselt moodsas „rahujoovastuses" evangeelset pastorit Bremenis keeldusid tänavu laulatamast paare, kus peigmees kandis Bundeswehri vormi. Et laulatust mitte rikkuda, pidid sõdurid laenama pulmalistelt erapintsakud, mille järel pastorid teostasid oma ametitalituse.

Sündmused on põhjustanud pahameele nii Bundeswehris kui ka elanikkonnas. Bundeswehril on ka oma vaimulikud, kusjuures sõdurid tulevad jumalateenistusele vormis. Milleks selline vahetegemine kiriklikul laulatusel, küsitakse. Üks neist eesrindlikest pastoritest tuli välja mageda väitega, et kirjakandja ei tule laulatusele ka vormis. Sellel väitel puudub loogiline tagapõhi.

Et vältida konflikti Bundeswehri ja evangeelse kiriku vahel, kinnitas evangeelse kirikunõukogu esimees, piiskop Martin Kruse, ühes ajalehekommentaaris poole suuga: „Kui pruutpaar seda just soovib, võib peigmees kanda laulatusel vormi." Üldjoontes jätab see kommentaar aga küsimuse lahtiseks. Kirikuõpetajate hulgas on palju Bundeswehri vastaseid, aga teisest küljest kardab kirik konflikti Bundeswehriga.

-kk

Poliitikategelaste Viivi ja Avo Piirisilla tütar Rita-Ly abiellus 19. aprillil Los Angeleses Gary Alan Hugheśiga. Pruut on lõpetanud Lõuna-Kalifornia ülikooli poliitiliste teaduste alal. Ta on ka lõpetanud Los Angelese Eesti Täienduskooli ning aktiivselt osavõtnud eestigaidlusest ning esinenud eesti ja balti üritustel viiulisoolodega. Peigmees jätkab õpinguid inseneriala. ning tuleb konservatiivsest vabariiklaste perekonnast. Kiriklikule laulatusele järgnes eestipärane pulmapidu pruudi vanemate kodus North-Hollywoodis.

KUHU MINNA?

Laup., 24. mail Ritmika võimlemisõhtu Minkler auditooriumis, 1750 Finch Ave. E. algusega kl. 19.00.

Laup., 24. mail EKN noorte kabareeõhtu Läti Majas, 4 Credit Union Drive algusega kl. 19.30.

Pühap., 25. mail Tiiu Haameri klaverikontsert Tartu College'is algusega kl. 16.00.

Teisip., 27. mail Segakoori „Leelo" kontsert Eesti Majas algusega kl. 20.00.

Teisip., 17. juunil laulab Estonia koor Walter Hall'is algusega kl. 19.30.

Esmasp., 23. juunil Võidupüha ja jaaniõhtu Maakondliku Esinduskogu korraldusel Eesti Majas algusega kl. 19.30.

Emade austamispäev täienduskoolis

Mõõdunud pühapäeval ütlesid Toronto Eesti Seltsi õpilased Eesti Maja suures saalis tänu ja austust emadele. Lava oli dekoreeritud kevadiselt sireli- ja õunapuuõitega. Tuksuva südamega jälgisid omaksed ja sõbrad laste esinemisi, kuid saali oleksid mahtunud veel enam kooli- ja lastesõpru . . . Isegi mõned esinejad puudusid. Oli selles süüdi imeilus kevadine päev? Lonkav kohusetunne, lubaduste mittetäitmine? . . . Igatahes paneb see mõtlema, et miks nii . . .

Anne Agur kõneleb Täienduskool emadepäeva aktusel.

Foto — O. Haamer

Avataktiks õpilaste esinemistele olid laulud õpilaskoorilt. J. Simmi „Kevade kuulutajad", soome rahvaviis „Kulla kevade", Georg Iltali „Kust ma nopiks lillekimbu" ja M. Härma „Kallis emakene". Koori juhatas koolijuhataja Valdek Lenk, klaverisaade oli Georg Iltalilt.

J. Aaviku lauluga esines julgelt ja meeldivalt väike rahvarõivas 1. kl. õpilane Karin Marley. G. Telemani „Fantaasiaga" esines kiiduväärselt klaveril tuntud muusikute perekonnast Tähti Leesment.

Koolijuhataja tutvustas tänavust täienduskooli emadepäeva aktusekõnelejat, Anne Agurit. Anne on tuntud kaidjuht, kes lõpetanud Toronto Eesti Keskkooli, nüüd ise noor ema, ning töötab veel teisteski eesti organisatsioonides.

KÕNE

Anne toonitas oma kõnes, et kogu maailmakirjanduses pole teist sellist isikut, kellest nii palju oleks kirjutatud, luuletatud ja lauldud kui emast. Ema — see on sõna, mis lapse suus on esimene, ja oma pehme kõlaga jääb täiskasvanulegi hinge. Sellesse sõnasse on peidetud palju õrnust, hellust, armastust, lootust ja igatsust. Selles sõnas on ilusaid mälestusi, lapse unistusi, nooruse unelmaid, kuid ka ahastust, valu ja muret. Selles sõnas peitub vabandust ja ka arusaamist siis, kui kõik kohut mõistavad. Seal on kannatust piiritult, rahu ja lepitust, päikese sära, töö õnnistust ja lõikuse rõõmu. Ema südames on mahajäetule peidukoht, seal põleb kustumatu lootustuli. Kui laps on õnnelik, on seda ka ema. Kõik lapse saavutused on emale rõõmuks. Lapse mure on emale mureks.

Mõnikord tuleb emal last ka karistada. Kui laps vanemaks saab, tajub ta isegi, et need nurgasseismised ei olnud kurjast meelest, vaid armastusest, et lapsele kasvatada kohusetunnet ja lugupidamist oma perekonnaliikmete ning ühiskonna vastu.

Nagu linnupesa on meiegi kodu. Ema on meid hellitanud, kahel käel kiigutanud. Isa igapäev töötanud selleks, et perekonnal oleks kõik vajaline ja lastel seda, mida nende kasvamiseks ja arenemiseks tarvis. Perekonnal on vahel murepäevi, samuti kui lindudel külmi tuuli ja vihma, kuid vanematel leidub alati helli sõnu ja armastust. Nagu linnudki, lendavad lapsed oma kodudest laia maailma, kuid nad kannavad edasi põhimõtteid, milliseid kodus omandatud.

Onnelikud ja rikkad on need perekonnad, kelledel on ka vanaemad, sest nad abistavad lapsi kasvadata korralikkudeks ja headeks eestlasteks. Mäletan oma eesti koolipäevilt, kuidas ema alati õpetas, seletas ja kontrollis kodutööd mu lugemises, emakeele kirjutamises ja Eesti ajaloos. Samuti ka gaiditöös. Aega jätkus siiski ka mängudeks.

Emadepäeval mõtleme ka emadele, kes puhkavad kodumullas või välismaal. Mõtleme emadele, kes püüavad kasvatada oma lapsi emakeeles ja eesti meeles.

Jumal sind hoidku ja kaitsku, tänutunne su vastu mu südames loitku — Sa mu ema!

EESKAVA

Kõlas „Ema süda" ühislauluna. Hella Leivati „Emmeke ja memmeke" deklameerisid III kl. õpilased: Silvi Jaason, Viive Kittask, Kristi Laar, Raja Raudsepp, Tiina Rand, Gilli Palias, Erik Reppo, Jessika Seppi, Kiiri Sandy, Krista Westerblom ja Sarah Jones.

Tiia Hiire „Emale" deklameeris osa eriklassi õpilasi. Omaloomingut, Esto '84 päevilt, lugesid I auhinnaga vääristatud 7-8.a. grupist Mart Kaljurand; 9-10.a. grupist Toomas McConnon ja 11-12-a. grupist Ingrid Laar.

Robert Schumanni „Kaks grenaderi" mängis hoogsalt, ja hoolega õppinult, Katriina Küng. Teda saatis klaveril Georg Iltal. Helle Reikmani „Miks? Miks?" deklameeris osa V kl. õpilasi. „Ungari rapsoodia" esitas flöödil Markus Timusk.

Ilme Ivandi „Seda rääkis mulle ema" deklameerisid rahvarõivais VI kl. õpilased: Ingrid Laar, Maaja Leivat, Peeter McConnan, Taimi Petersoo, Merike Purje. Noored meisterlikud akordionimängijad, Kathryn Hiir ja Ricky Hiir esitasid N. Antonelli „La Molisana", P. Crestoni „Eelmäng ja tants" ning J. Ivanovici „Doonau lained", mis eakamatel kuulajatel nooruspäevi esile manas.

Viimane esinemine oli, Siina Kasekambi juhatusel, Ritmika võimlejailt.

Graatsiliselt võimlesid, vaheldvates võimlemisriietuses, pallide, lintide, rõngaste ja nööridega täienduskooli õpilased: Dahlia Covan, Kersti-Ly Kuutan, Karin Marley, Monica Medri, Skai Raamat, Tiina Rand, Ingrid Randsalu ja Kaylene Rukholm.

Lõppsõnas tänas kõiki esinejaid koolikomitee esimees Hans Lupp. Tänas emasid ja soovis neile õnne ja püsivust noorte kasvatamisel eesteas teks ning mainis, et noored ütlesid tänu emadele oma esinemisega laval. Rütmika juht Siina Kasekapm ja kõneleja Anne Agur said roosiõite tänu. Lauldi ühislauluna meie hümni.

Saalisviibijailt leidus kiidussõnu nii kõigile esinejatele kui ka korraldajatele.

HELLA LEIVAT

Markus Timusk mängib flööti emadepäeva aktusel

Foto — O. Haamer

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE
HOGAN GM
Chev Olds Limited
PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Äris · 291-5054
Kodus 423-5716
5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9

KIRJANDUS □ KUNST □ KULTUUR

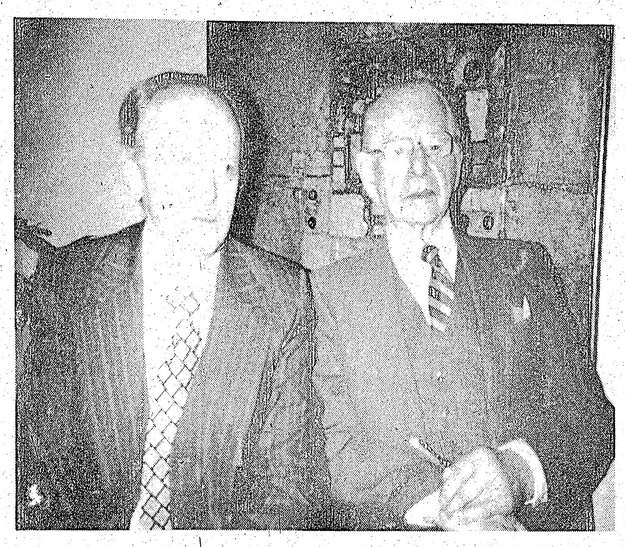

Arhiivide juhatajad dr. Endel Aruja ja Richard Antik. Foto – R. Kreem

Ajaloo ja kultuuripärandi jäädvustamine: Kuidas edasi?

Gustav Suitsu viimase luuletuskogu pealkirjaks oli „Kõik on kokku unenägu". Kui meie põgenikepõlvkond vabaduses on kõndimas oma viimast aastakümmet eesti elu domineeriva jõuna, siis neile tehtu muutub varsti mõisteks: Kõik on kokku ajalugu.

Tänu Eesti Liidu Kanadas juures tegutseva Kanada Eestlaste Ajaloo Komisjoni tööle, on meil oma järglastele põlvedele üle antud kaks mahukat köidet siinsete eestlaste ajalugu, „Eestlased Kanadas". Loodame, et nende ajalooliste materjalide kogumise ja nende põhjal kirjutamise töö uute teoste väljaandmiseks aina jätkuks aastakümnest aastakümnesse, sest nii on seda jõukohasem teha.

Ajalooraamat oma sisult on olukordade kokkuvõtlik kirjapanek teatud üldsuundade ja nende põhjuste noteerimisega. Palju informatsiooni jääb allikmaterjalina arhiivi mitmesuguste teisefookuseliste uurimuste, ülevaadete, ülikooliõpingute ja artiklite varamuna. Arhiividel on sellega tohutu tähtsus kultuuriloolise kirjastusliku tegevuse võimaldamisel, nagu näiteks Karl Auna äsjailmunud raamatugi puhul eestlasist, „The Political Refugees". Torontos on eestlaste ajaloolised materjalid paigutatud peamiselt Eestlaste Kesknõukogu Kanadas ja Tartu Instituudi arhiividesse. Külastasin neid.

KESKARHIIV

EKN-i Eesti Keskarhiiv Kanadas loodi Kaarel Eerme algatusel juba paguluse algaastail. See asub Toronto Eesti Maja uusima juurdeehituse keldrikorral, teine uks EAK kauplusest edasi. Kuigi uksest möödub iga päev palju inimesi, on siiski väga üksikud, kes sellest sisse astunud. Peale Eerme surma on arhiivi pikemat aega juhatanud Richard Antik, kes hiljuti oma 85. juubelit tähistas.

Mida näeme arhiivis? Kolm ruumitäit riiuleid raamatute ja ühtlaste pappkastidega, täidetuna mitmesuguste dokumentidega. Juhataja hinnangul on arhiivi väärtuslikemaks osaks eesti ajalehed ja ajakirjad, mis kajastavad aegu ja sündmusi nii, nagu neid nähti ja tunti siis, kui tolleaegsed sündmused rullusid. Selliste trükiste hulgas on laagrilehti, laevades kirjutatud sõnumeid, kauaaegne eesti elu kroonik „Meie Tee", jne. Sealt leiame ka 36 köidet E.V. Londoni saatkonna poolt kogutud väljalõikeid Inglise ajalehtedest Vabariigi loomisajast kuni saadik August Torma ajani.

Kastides on andmeid 1. detsembri mässukatse kohta Eestis 1924, kuidas toimus Eesti laevade kojukutsumine välisvetest a. 1940, hulgati A. Torma ürikuid, Kanada Eestlaste Ajaloo Komisjoni materjalid, suurürituste dokumente, ürituste kavu jne. Neile annavad tubli lisa eraarhiivid meie avaliku elu tegelastelt nagu Peeter Speek, Oskar Kallas, Arnold Tonska, Anton Kasemets, Aleksander Kütt, Johanna Päts, Hanno Kompus, Artur Ekbaum jne. Fotosid on arhiivis külluses, kuid kahjuks on see osakond korraldamata ja aja möödudes ei leidu kindlasti inimesi, kes aitaks öelda mis ja kes need on. Arhiivi üldpildis moodustavad raamatud kandva osa. Nenue hulgas on haruldusi.

Probleeme: Arhiiviruumid on niisked ja jahedad. Kaua seal olla ei taha ja saagi. Pole ka palju ruumi istumiseks. Seepärast on paljud vabatahtlikud tööjõud sellest eemale hoidunud. Ka paberite säilimisele ei ole olukord hea. Midagi peaks olukorra parandamiseks ette võtma. Aga kas 1500-dollarilise aastaüüriga saab palju midagi majaperemehelt nõuda? Olulisem probleem kui niiskus on aga ruumipuudus. Kuhu paigutada järgmise kümne aasta jooksul kokkutulev arhiivimaterjal? Seda on tulemas küllalt. Antikul eneselgi on veel kodus väga väärtuslikke raamatuid, mida ta peab sobivaks Eesti õppetooli jaoks. Kataloogimine on teatud määral läbi viidud.

TARTU INSTITUUDI ARHIIV

Käik Tartu Instituudi arhiivi oli rõõmsailmelisem. Arhiivimaterjalid seal on paigutatud nelja tuppa, kaks neist keldrikorral — 1000 ruutjalga põrandapinda 350 jooksva meetri riiulitega. Ruumid on soojad ja niiskusevabad. Materjalide läbitöötajad võivad kergesti kasutada akadeemiliste organisatsioonide mugavaid ja päikeserikkaid tube. Tartu Instituudi juurde loodud Bibliograafilise Ringi vabatahtlikud töötavad seal arhiivi korrastamiseks igal teisipäeval. Ühist lõunavahet kerge toiduga kasutatake igasuguste küsimuste arutamiseks. See teeb pensionäride päeva huvitavaks ja isegi ooodatuks. Kuna riigi toetusega osteti mikrofilmimise aparaadid, siis algab varsti esiteks jooksva informatsiooni filmimine. Mikrofilmilt on kerge teha koopiaid lähemaks koduseks kasutamiseks. See on hiigelsamm edasi. Ka on olnud juttu kataloogi andmestiku edaspidisest raali panemisest, mis võimaldaks soovitud asju kiiremini leida. Kui aga vaadata tohutule materjali hulgale ja väga aeglasele kataloogimise toimimisele, tekib kartus kas seda nii detailselt jõutakse läbi töötada. Näiteks Jüri Ramjalg oli katalooginud kolm aastakäiku eesti ajalehti, kulutades iga lehe peale kaks tundi. Kuna lehti ilmub palju, siis on küsitav, kas üks isik suudaks nädalas ilmunud lehti näiteks ühe päevaga kataloogida. Meie paguluse algpäevist on juba möödunud üle 2200 nädala! Peale selle on arhiivis tohutult muud materjali. Igatahes, Tartu College on isemajandava ettevõttena kindlal jalal ja sellega ühenduses ka Instituudi arhiiv. Peale selle on Tartu College muutunud vastuvaidlematuks eestlaste hariduskeskuseks oma loengute ja akadeemiliste organisatsioonide tegevusega, mis ka sealsele arhiivile üha rohkem õigustust annab. Arhiivi, mis 15 a. vana, hing ja juhataja dr. Endel Aruja lisab, et arhiiv Instituudi juures on loomulik. Mis Instituut see oleks ilma kultuurilise varamuta. Üheks teise arhiivi loomise motiiviks oli aga ka keskorganisatsiooni poliitilise kontrolli kartus. Teaduslik käsitlusviis eeldab igasuguste allikate kasutamist kaalukate järelduste tegemiseks.

Tartu Instituudi arhiivi võiks oma sisult EKN-i paralleelarhiiviks nimetada. Ka siin on eesti ajalehed, ajakirjad, kirjandus, inimeste eraarhiivid, kollektsioonid vms. Ka siin on haruldasi raamatuid ja dokumente. ELK suulise ajaloo helilindid on siin ja 350 Eckville Eesti Seltsi vanemat raamatut. Väljalõiked ingliskeelsest ajakirjandusest on huvitavad. Kahju vaid, et seda süstemaatiliselt tehtud pole. Arhiiv on vastu võtnud asju, mida eraalgatuslikus korras tehtud.

RUUMIPUUDUS

Mitmeid duplikaate üksikasjadest on mõlemal arhiivil. Ka Tartu arhiiv on asju täis, kuigi mitte sellises ulatuses kui E. Majas olev arhiiv. Aga mida teha? Ka Tartu College'is ei ole ruumi kasvamiseks. Kui ülevalt üks üürikorteritest tühjaks teha, tähendaks see aastas 15.000 dollarist ilmajäämist. Ruumide kasutamisele võtmine maja peakorral oleks mõeldav. See nõuaks aga ümberehitamisi, raha ja rohkem raha edaspidiseks ülalpidamiseks. Kuhu tõmmata prioriteedi joon?

Kahe eesti arhiivi olemasolu leiab mõlema arhiivi juhataja õigustuse. Nii on saadud rohkem asju kokku koguda. Küsimuseks on, kuivõrd hoolikalt on materjalide hulgas tehtud puhastööd, enne kui need on hoiule antud. Näiteks EKN oli Keskarhiivile annud 432 toimikut. Kui palju sellest on lihtsalt rutiinne kirjavahetus? Ajahädas uurija ei jõua sealt palju midagi välja võtta. Targem oleks, kui keegi nende materjalide põhjal täpsema ülevaate kirjutaks ning säilitaks siis ka olulisemad dokumendid, nagu aruanded, protokollid ja tähtsama kirjavahetuse. Nii saaks arhiividesse rohkem ruumi juurde. Paljud küsivad, kas ei oleks nüüd aeg mõelda ka kahe arhiivi ühendamisele. See tuleb kord paratamatult ette võtta, kui vanad on läinud. Miks siis seda mitte vanema põlvkonna enese poolt teha, keda need arhiivid kõige rohkem käsitavad. Jah, pole ruumi. Aga kus on tahe, seal on tee.

Kui me siis nüüd ülalöeldule veel Eesti Kunstide Keskuse kunstimuuseumi, Etnograafilise Ringi rahvakunsti esemete hoiukösimuse, Kultuuripärandi Klubi jäädvustamise töö vajadused, uute teoste võimalikud väljaandmised ja Kanada arhiivide, muuseumide ja raamatukogude võimalused arvesse võtame, siis oleks küll väga soovitav, et Kanada Eestlaste Ajaloo Komisjon koostöös kõikide asjaosaliste organisatsioonidega nüüd kokku kutsuks II Kanada Eestlaste Ajalookonverentsi. Oleks vaja selgitada asju laiemast ühiskondlikust perspektiivist, enne kui üksikküsimustes põhilisemaid muudatusi ette võtta.

Peaksime selgitama oma kaugemad ja lähemad sihid ja nende teostamisvõimalused.

ROBERT KREEM

Ilmus
Eesti Vabariigi aastapäevaks
Mälestustoos: TUNDMATA TULEVIKKU
(Ajakirjanikult lugejale)
Autor: S. Veidenbaum
Saadaval ja tellimised: Eesti Kirjastus Kanadas, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada
Hind $20.00 pluss postikulu

Benita Vommi tööd näitusel

Toronto Kunstinädalal (Artweek), mis kestab 10-18. maini, võtab osa ka Benita Vomm, North York Arts Council'i 12. iga-aastasel zhüriinäitusel. Üle 200 esitatud tööde hulgast valiti 72, nende seast ka 2 õlimaali B. Vommilt.

„Eye on Art" näitus on N.Y.A.C. ruumides, 7 Edithvale Dr., North York.

„MEIE ELU"
esindaja
Vancouveris on
VALLY JOHANSON
(604)-684-9911

Ontario Science Centre saab suure toetuse

28. aprillil teatas Ontario peaminister David Peterson Ontario Science Centre'ile antava suure toetuse: järgmise kahe aasta erikulutusteks on Science Centre'ile määratud üle 8 miljoni dollari.

Läbikäigukuludeks on ette nähtud ligi 4 miljonit dollarit, tõstes senist eelarvet 38% võrra. 4,1 miljonit dollarit antakse parandustöödeks ja üldiseks korrastuseks.

„Hindame Ontario Science Centre'i saavutuste kõrget taset ja tuleviku väljapaistvaid eeldusi", ütles peaminister. „Keskusel on tähtis osa Ontario elanike hariduses ja arusaamises teaduslikest printsiipidest ja mõistetetest. Ontariot ootab tulevik, kus domineerivad teadus, tehnoloogia ja uuendused."

Meedia vastuvõtul viibisid peale peaministri veel Ontario kodakondsuse ja kultuuriminister dr. Lily Munro, valitsusteeninduse minister Elinor Caplan ja Ontario Science Centre'i juhatuse esimees George A. Cohon.

Minister Munro avaldas lootust, et tulevikus kujuneb Ontario Science Centre senisest veelgi tähtsamaks hariduse ja turismi alal ning rahvusvaheliste näituste korraldamisel.

Samaaegselt tegi kultuuriminister teatavaks nelja uue liikme määramise Teaduskeskuse juhatusse, nende seas ka CBC televisioonisaateist tuntud jaapani päritoluga teadlane David Suzuki.

V.A.

Kasulik teada

Ostupakkumine on siduv leping

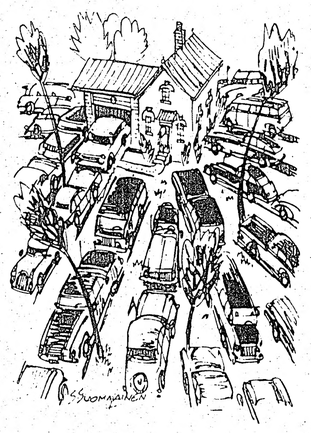

Igal vabaturu maal võib ette tulla pettusi, kuid tavaliselt on nende põhjuseks eksitus või arusaamatus.

Ontario Ministry of Consumer and Commercial Relations („Ontario tarbijate- ja ärisuheteministeerium") on saanud kaebeid inimestelt, kes olid kavatsenud osta ühe auto, kuid leidsid äkki, et nad olid ostnud kaks.

Nähtavasti mõned ostjad ei tea, mida tähendab „Offer to Purchase" (ostupakkumine).

Kui auto on välja valitud ja olete otsustanud kui palju te maksate, kirjutab müüja ostule pakkumise (Offer), millele ostjat palutakse alla kirjutada ja anda sissemaks (Deposit).

Kui ärijuhataja võtab hinna vastu, muutub ostupakkumine legaalselt siduvaks lepinguks (Contract). Müüja võib kohtusse kaevata lepingu murdnud ostja, kuid tavaliselt jätab müüja sel juhul lihtsalt endale sissemaksuraha.

Peab vaatama ette, millele alla kirjutada. Kui on kaks korda alla kirjutatud, siis on ostetud kaks autot – või kaotate sissemaksu raha ühele autole – või lähete isegi kohtusse.

Paljud autoostjad annavad sissemaksuks liiga palju raha, tihti $500 kuni $1000, kuna $100 peaks olema küllaldane.

Ostjad peaksid ka lisama ostulepingusse tingimuse, et „ost allub (is subject to) laenu korraldamisele (satisfactory financing being arranged) ostja poolt (by the purchaser)".

Muidu võib müüja korraldada omapoolse laenu, mis on kõrgema intressiga.

Seega, mitte kirjutada alla ebaselgetele lepingutele, hoida sissemaks madal – ja korraldada laen vastavalt teie vajadustele.

Seadus ostulepingute üle (nii autoost kui ka majaparandus) on tekitanud suurema osa kaebustest, mida on saanud tarbijate teeninduse osakonnad („Consumer Services Bureaus").

Ministeeriumi kaheksa teeninduosakonda üle Ontario on valmis andma nõu tarbijatele ja vahendama tülisid äridega. Kui tundub, et üks ettevõte tegutseb ebaseaduslikult, siis võtab ministeerium selle ametlikult uurimisele.

Kuid tarbijate eksitusi, mis tehtud arusaamatusest, on tihti raske lahendada.

Klaverikunstnik Tiiu Haamer Torontos

Eesti klaverikunstniku kontsertdebüüt Inglismaal toimub Londonis, kuulsas South Bank kompleksi kuuluvas Purcell Room'is, seal kus on alanud paljude maailma tippkunstnike karjäärid.

Sellest on küll palju aastaid möödunud, kui nüüd juba doktorikraadiga klaverikunstnik, Tiiu Haamer, meile viimati Torontos esines. See oli vist peale muusikaülikooli esimese õppeaasta lõppemist — ja juba siis ta meeldis meie publikule oma tunderikka esitusviisiga.

Tiiu Haameri vanamate kodu asub Hamiltonis, kuigi ta ise on juba palju aastaid elanud ja töötanud Lääne-Kanadas. Pühapäeval, 4. mail, esines Tiiu aga klaverikontserdiga Hamiltoni Arts Centre'is ning see andis ajalehele võimaluse väikeseks jutlemiseks tema isiku ja elu üle viimase tosina aasta kestel.

— Mis on Tiiu Haameri hariduslik tagapõhi?

Varasemaist klaveriõpetajaist võiks mainida Mona Bates'i Torontost. Selle järel Toronto Muusikaülikooli, kus õppis Clifford Poole'i käe all ning lõpetas 1973.a. „Bachelor of Music" kraadiga. Õppis edasi Rochesteri Ülikooli juurde kuuluvas „Eastman School of Music" Maria-Luisa Fain'i õpetusel, saavutades magistrikraadi muusika alal 1975.a.

Kuid ka sellest polnud muusikajanulisele Tiiu Haamerile küllalt. Doktorikraadi eesmärgil siirdus ta edasi õppima „The University of Michigan, School of Music", kus tema õpetajaks oli Gyorgy Sandor ja kus ta saavutas doktorikraadi muusika alal klaverikunstnikuna 1981.a.

Tiiu Haamer töötab 1982.a. alates Grande Prairie Ringkonna Ülikoolis „residence" solistina, kammermuusikuna ja saatjana. Ta on ülikooli klaveriosakonna juhataja, õpetades andekamaid õpilasi klaveri repertuaaris ja õpetuses, kuulmistehnikas ja muusikaajaloos. Ta on andnud arvukaid seminare Peace Country ümbruses ning 1985.a. kinnitati tema õppetool ülikooli juures alaliseks.

Kolm Tiiu Haameri õpilast on muusikavõistlustel tulnud esikohtadele ning esinenud koos Grande Prairie Sümfooniaorkestriga 1982., 1983, ja 1985.a. Ta ise võitis Alberta Kultuuri ja Kunsti Õppestipendiumi 1983.a. ja teda paluti esinema Edmontoni „Showcase '84" kunstnike, agentide ja mänedžeride konverentsil, mis on üks kunstnike mõjukamaid kokkutulekuid Lääne-Kanadas.

Administraatiivselt on Tiiu Haamer aktiivselt osa võtnud kohalikust muusikaelust, kuuludes muuhulgas ka Grande Prairie Sümfooniaorkestri direktorite koosseisu 1982-83. hooajal ning organiseerinud külaliskunstnike kontserte oma ülikooli juures 1983., 1984. ja 1985 a.

Tiiu Haamer valdab eesti ja inglise keele kõrval ka head prantsuse keelt ning on teinud kaastööd mitmele muusikaajakirjale.

Juba oma õppeaja algaastaist peale on Tiiu Haamer esinenud arvukate kontsertidega, küll üksi, küll koos teiste instrumentalistidega ja tihtipeale sümfooniaorkestrite solistina. 1984. ja 1985. sooritas ta pikemad kontsertreisid Lääne-Kanadas, kokku 13 kontserdiga.

Sümfooniaorkestrite solistina esines Tiiu Haamer juba Toronto Ülikooli ajal 1970., 1972. ja 1973.a. Hiljem esines ta McMaster'i Noorteorkestriga 1980.a. suvel kaks korda, Grande Prairie Sümfooniaorkestriga kaks korda 1983.a. ja kaks korda 1985.a. ning Edmontoni Sümfooniaorkestriga kaks korda 1983.a.

Tiiu Haamer on esinenud edukalt ka saatjana loendamatutel kordadel.

Tiiu Haameri selle aasta kavas on kontsertreisid B.C -s, Ontarios ja Inglismaal. Inglismaa esinemine toimub sel suvel Londonis, Purcell Room'is, mis on tuntud tippkunstnike esinemiskohana ja „sophisticated" kuulajaskonnaga.

Londoni kontsertkava sisaldab Bachi, Brahmsi, Liszti, Coulthardi ja Kodaly helitöid. Sama kavaga esines ta Hamiltoni Art Centre'is ning sama, healt kunstnikult paljunõudvat kava võime kuulda Torontos, Tartu College'is, pühapäeval, 25. mail, Eesti Kunstide Keskuse korraldusel.

— Kas klaverikunstnik on nagu tavaline inimene, või sarnaneb ta rohkem perfektsuseni töödeldud masinavärgile?

Paljudele küsimustele saadud vastustest näib, et hea klaverikunstnik on ikkagi tavalisele inimesele väga sarnane. Masinal puuduvad tunded, nii nagu need puuduvad paljudel inimestelgi. Enamus inimesi aga on tundeinimesed, mõned vähem, teised rohkem. Hea klaverikunstnik vajab kohtralt tundeid, selleks et põhjalikult sisse elada oma mängule. Tunderikka mängu juures elab klaverikunstnik kaasa igale helilooja poolt kirjapandud noodile, igale mõttele ja igale nüansile.

Tiiu Haameri juures isiklik ja praktiline elu jääb tahaplaanile, domineerib ainult klaver, kus iga mängitud pala mõjub uue „uplifting experience'ina". Tavalised tütarlapse mured mehe ja perekonna üle puuduvad. „Kui välk lööb sisse, eks siis on mees ja tuleb peregi."

— Mis on siis Tiiu lähemad tulevikusoovid?

Õppida ikka uut ja uut repertuaari — ja mängida — esineda nii palju ja nii tihti kui võimalik ning saada paremaks iga esinemisega Kuigi kvantiteet ise pole nii tähtis, kuid kvaliteedini ei jõua keegi vähese tööga.

Tiiu Haameril puuduvad lemmikheliloojad, kuid Tiiu ise on lemmikkunstnikuks mõnelegi. Kaks Kanada edukat heliloojat; Jean Coulthard ja Michael Conway Baker, on tegevuses loominguga, mida Tiiu Haamer tooks esiettekandele 1987.a.

Tiiu esineb Kanadas lihtsalt Tiiu Haamerina, kuid Inglismaal lubas ta esineda eestlasena.

Läheme kõik Tiiut kuulama Torontos 25. mail ja palju õnne talle kaasa Inglismaale!

S. PREEM

„MEIE ELU"
laupäeviti suletud
juuni, juuli ja augusti kuudel.

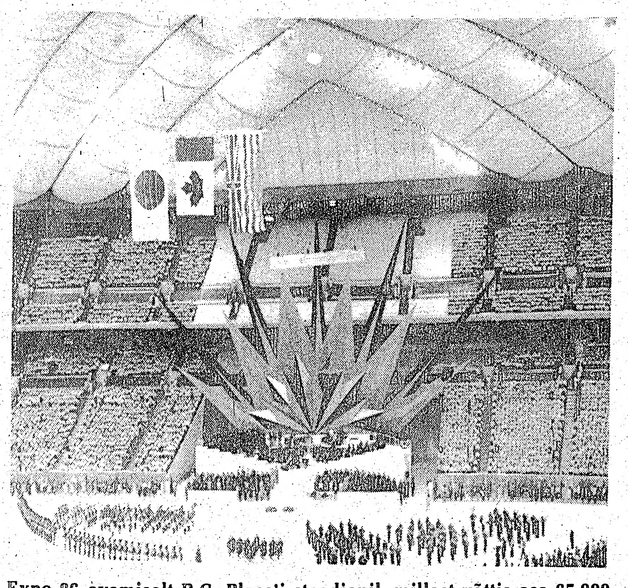

Expo 86 avamiselt B.C. Place'i staadionil, millest võttis osa 65.000 kutsutud külalist. Lae all Expo, Kanada ja Briti-Columbia lipud. B.C. lipu loojuva päikese motiivil on ka poodiumi tagapõhi.

Foto — V. Johanson

Vancouver juubeldab

Walesi prints Charles avas EXPO-86

Avatseremoonial 65.000 kutsutud külalist.

Kuninglikud külalised, esinduslikud ballid, galaetendused, kiidukõned, fantastilised ilutuled, tulede säras linn, veovahendite mitmetooniliste vilede „sümfoonia" nii maal kui merel ja emotsioonidest ülespiitsutatud juubeldav rahvamass vihmavarjude katte all, kõik kuulutasid järjekordse Maailmanäituse algust ametliku avamise eelõhtul. Ja päev hiljem kõlasid Walesi printsi Charlesi ajaloolised sõnad B.C. Place'i staadioni poodiumil: „Mina ja mu abikaasa — meil on suurim au kuulutada Expo 86 ametlikult avatuks."

Kuninglikud külalised, prints Charles ja printsess Diana, saabusid Vancouveri sadamasse Victoriast Nanaimo kaudu „Queen of the North" pardal neljapäeval, 1. mail kell 3. p.l. Nendega oli kaasas Briti-Columbia peaminister Bill Bennett abikaasaga. Siin võttis neid vastu Kanada peaminister Brian Mulroney abikaasaga. (Vancouveri linnapea Mike Harcourt, kes oli määratud ametlikuks vastuvõtjaks, asendati peaminister Brian Mulroneyga. Taolisi „vallandamisi" Expo 86 lühikeses ajaloos on palju olnud.)

Kuninglikud külalised peatusid Pan Pacific hotellis, mis asub sadama uues sümboolselt aurikut kujutavas Canada Place'is. Pärast pidulikku einet Hyatt Regency's 900 tähtsa tegelase osavõtul, sõitis Royalty Pan Pacific hotelli, kust hiljem nautisid fantastilist ilutulede demonstratsiooni.

Kuigi kogu linn on roheline ja puud-põõsad õites — ka B.C. embleem, Dogwood, on õiteehtes, oli ilm siiski võrdlemisi jahe ja vihmane. Juba varakult kogunes rahvamass sadamasse, oodates võimalust momendiks näha kuninglikku paari. Täpselt kell 10 õhtul lõid kõrgmajade tuled põlema, sadamas liikuvad arvukad kiirpaadid, purjekad ja tänavail liikuvad autod vallandasid tohutu heliderikka sümfoonia ning Stanley pargis pargitud autod näitasid oma punaseid sabatulesid kahes pikas reas. Vaimustatud rahvamass juubeldas, nii kuidas suutis ja kaua-kaua, kuni ilutulede demonstratsioon kestis ja täiskiilutud tänavad tühjenesid.

Järgmise päeva hommikul, 2. mail avas printsess Diana koos Mila Mulroneyga Vancouveri uhke Canada Place'i paela läbilõikamisega. Sealt liikus seltskond (prints ja printsess, Mulroneyd ja Benettid) Expole. Neid saatis juubeldav mass ja mitusada reporterit ja fotograafi, kuna taeva all liuglesid võimsad „lumelinnud" (snowbirds).

AVAMINE

Samal ajal kogunes 65.000 kutsutud külalist B.C. Place'i staadioni. Kes kutset muretseda ei osanud, külastasid Expod või vaatasid viivuks kuninglikku paari. (Kutseid saadeti tuntumaile Vancouveri tegelastele, nende hulgas oli ka üksikuid eestlasi. Kuid kutseid oli võimalik saada ka lihtsurelikel. Kuigi teatati, et need on läbi müüdud, oli vabu kohti külluses.)

Tseremoonia algas fanfaaridega kaheksast kohalikust puhkpilliorkestrist moodustatud Expo 86 orkestri saatel, maestro Akiyama juhtimisel. Briti-Columbia koor esitas „Canada, dear home" Bruce Pullani juhtimisel. Sisenesid valges riietuses mehed ja rivistusid poodiumi servadele. Neile järgnesid kirevais rahvarõivais esinejad ja puhkpilliorkester Shveitsist „Les Vieux Grenadiers de Genève".

Sõjamehed pidulikus vormis tulevad ja lähevad. Sisse marsib Ameerika sõjaväeorkester Seattlest vasakult tiivalt, paremalt tiivalt marsib sisse Princess Patricia's Canadian Light Infantry orkester „Tipperaryt" mängides, mida mass kaasa laulab. Järgneb kolmik-lippude rivi — Kanada, Expo ja B.C. lipud vaheldumisi. Kui kõik on kohale rivistunud, marsib sisse shoti orkester „Seaforth Highlanders of Canada". Ja valged limusiinid sisenevad. Kõige ees sõidab Bill Bennett abikaasaga, siis Brian Mulroney abikaasaga ja lõpuks lahtises limusiinis Walesi prints ja printsess. Kõrvulukustav aplaus. Koor laulab, orkestrid mängivad, kuid aplaus matab need. Kooris lehvitatakse midagi valget — lõpmata ilus pilt „A" värava neljandalt korruselt, kuhu oli paigutatud 800 ajakirjanikku. Mehed valges, ilmselt sportlased, tõstavad tervituseks imitatsioon-hokinuie. Limusiinid väljuvad ja aukülalised asuvad kohtadele. Neid on neli: Patrick Reid, Expo 86 saadik; Katsuichi Ikawa, Expo 85 saadik; Jacques Sol Rolland, rahvusvaheliste Expo-de president ja E.R.I. Allen, Expo 86 peakomitee esimees. Lauldakse „God save the Queen".

KÕNED

Selle järel sisenevad Expo 86-st osavõtvate maade lipud; neid on kokku 54. Neile lisaks on Expole veel 37 korporatsiooni, kel on paviljonid ja 3 ametlikku osalejat: B.C. Ferry, B.C. Rail ja B.C. Place. Osavõtumaade lippudele järgneb tohutu Kanada lipp, mis tõmmatakse lae alla koos Expo ja Briti-Columbia lippudega „O Canada" saatel. Orkestrid ja kolmiklippude rivid lahkuvad. Esitatakse tantsu mustas ja valges riietuses, kusjuures kasutatakse suuri palle, kinnitatud lühikese pulga otsa. Katsuichi Ikawa annab üle Expo lipu, mis on kohale toodud Pariisist, Patrick Reidi hoolde. Expo lipp asetatakse poodiumi ette vastastikuste lühikõnede järele ja lavale asuvad kirevais rahvarõivais tantsijad, kes esitavad tantsu, milles kasutatakse B.C. lipul oleva loojuva päikesekiirte värvilisi kangaid,millised värvid on muide ka poodiumi tagapõhjaks. Pärast etendust asuvad poodiumile istuma ka prints ja printsess, Mulroneyd ja Bennettid, kes kogu aeg istusid publiku osas esireas. Algavad vastastikused tervituskõned. Kõigepealt kõneleb Patrick Reid, siis Bill Bennett ja Brian Mulroney.

Ja lõpuks prints Charles, tuues tervitusi kuninganna Elizabethilt, tänades kõiki, kes kuningannat tema 60. sünnipäeva puhul soojalt õnnitlesid. Ta ütles muuseas, et „kuninganna andis kutse 1985. aastal maailmale, tulla Expole. Ma usun, et miljonid tõepoolest reisivad Vancouverisse ja näevad ise seda fantastilist rahvusvahelist näitust, nii targasti ja väljendusrikkalt kokkupandud töökate ja vaimustunud tööliste poolt. Expo teema „veondus ja ühendus" on nii sobivad sellele provintsile." Ta avaldas kah etsust, et Kanada kindralkuberner Madame Jeanne Sauve on haige ja soovis talle kiiret paranemist. „Nii, mina ja mu abikaasa, meil on suurim au kuulutada Expo 86 ametlikult avatuks." Maruline aplaus staadionis. Rivistunud „lumelinnud" taevalaotuses. Mass on emotsionaalne ja juubeldab. Kaamerad vilguvad pidevalt. Kuninglikud külalised istuvad lahtisesse limusiini ja sõidavad aeglaselt ümber staadioni siseplatsi ja lehvitavad. Expo 86 on avatud ja Walesi prints Charles ja tema printsess Diana võitsid kõikide südamed, kus iganes nad liikusid.

V.J.

Deshênes-komisjon mures

Pidevalt on kirjutatud Deschênes-komisjoni raudeesriide taha minemisest, kuid nagu Canada Press hiljuti ühe harva usutlemise järel teatas, on kogu see plaan haihtumas. Ida-Euroopa ja balti rahvusgruppide ühine surve on vist oma mõju avaldanud ja uurimisreis on luhtumisohus.

Kanada keskvalitsus lõi komisjoni, et see uuriks ja koguks süütõendeid Kanada kodanike kohta, keda teatud ringkonnad on süüdistanud sõjakuritegudes II maailmasõja ajal. Selleks oli komisjonil kava külastada USA-d, Inglismaad, Hollandit ning kommunistlikke maid N. Liitu ja Poolat.

VASTUAKTSIOON

Paljud Ida-Euroopast ja Baltikumist pärit kanadalased, keda need öördused (e. pealekaebused) puudutasid, seisid selle vastu, et N. Liidust tuuakse süütunnistusi. Neile ei saa siin vastata ega süüdistajaid küsitleda. Väideti, et sellised süüdistused ei ole usaldatavad, sest KGB valve all sealsed alamad võivad ainult korrata, mida või keda neil kästakse süüdistada.

Need väited esitati Kanada Riigikohtule ja nõuti, et siinne kohtumenetlus vastaks Kanada seadusile ja et süüdistatute advokaatidel oleks õigus komisjoniga kaasa sõita, vastavalt Kanada kohtutavadele.

TULEMUSI

Kuigi riigikohus pole veel otsust langetanud, on need väited oma mõju jätnud. Et vältida hilisemaid vastulauseid ja süüdistuste tühistusi, otsustas kohtunik Deschênes vastavailt mailt teatud kirjalikke tagatisi paluda; nimelt: näha saksa originaaldokumente; kasutada KGB-st sõltumata tõlke; — küsitleda tunnistajaid eraviisiliselt; ja kogu asja kulg videosalvestada.

Aprilli lõpuks olid kõik 5 maad möönnud kirjade kättesaamist, kuid ükski neist polnud vastavaid tagatisi veel anda lubanud. Nüüd istub komisjon kirjakasti juures oodates luba edasitalitamiseks.

VOLITUS PIIRATUD

Kuna komisjoni volitus lõpeb 30. juunil, on selle kaks advokaati (hr-d Fortier ja Meighen, kes intervjuu andis) mures ajapuuduse pärast. Sest isegi kui kõik tingimused kohesselt lubatakse, jääks aeg ikkagi napiks. Kaks kuud on liiga lühike aeg, et viit riiki külastada, tunnistajaid küsitleda, tunnistusi koguda ja need siis Kanadas analüüsida ja kohendada kohtule esitamiseks. Muret tekitab neile ka asjaolu, et aja venides süüdistatute advokaate lubatakse kaasa sõita, kes neil siis kogu aeg üle õla vaatavad.

JÄRELDUSI

On raske uskuda, et teatud org-id, kel piiramata summad ja nähtavasti tähtsad huvid mängus on, lihtsalt asja hooletusse jätaksid. Vaadakem ainult, kui üliagaralt ja ülemaailmselt rünnatakse hr. Waldheimi, endist ÜRO peasekretäri, — arvatavasti neimaks (e. kättemaksuks) selle eest, et ta palestiinlasile tihti õiguse andis ja lubas, et PLO-le isegi vaatlejastaatus ÜRO-s anti.

Ühelt poolt tuleb nentida, et kui komisjon uurimisi rutuga pilla-palla toimetab, jäävad plaanitsetud süüdistused kohtus paratamatult nõrgemaks. Teiselt poolt tuleb möönda, et kui komisjonil kiire taga on, ei ole ta liikmed nii hoolikad oma ülesandeis ja neid on kergem petta, eriti N. Liidus ja Poolas.

Ainult aeg näitab, kumb neist võimalusist tõestub. Ei ole ju ka päris võimatu, et Iisraelil tõesti on hetkel liiga palju ebapopulaarset käsil; näiteks ühe ta erukindrali USA kingitud relvadega kaubitsemine Iraaniga 2 miljardi väärtuses; võimalus, et praegu sõjakuritegudes süüdistatud „Ivan Julm" on vale mees; ka Jugoslaaviasse väljasaadetud sõjaroimari kohtuprotsess on muutumas jandimänguks.

N. Liit teatas, et komisjon võib sinna sõita, kuid mitte enne 10. juunit. (Nähtavasti läheb neil dokumentide „kokkuseadmiseks" nii palju aega.) Komisjoni tingimustest ei olnud vastuses aga ühtegi sõna.

V.L. PREEM

Austraalia eestlased teevad ettevalmistusi Esto '88 jaoks

Esmakordselt toimuvad ülemaailmsed Eesti Päevad 1988. aasta lõpu ajal kängurude maal Austraalias. Melbourne'is on selle jaoks juba möödunud suvel Austraalia Eesti Seltside Liidu poolt moodustatud üldtoimkond, mille juhatajaks on Evald Mõisa, suurte kogemustega seltskonnategelane, kes on varemgi olnud vastutavaks juhiks Austraalia Eesti Päevade korraldamisel. Tema abilisteks on paljud nii vanad kui ka noored aktiivsed eestlased, kes on meie järgmiste suurpidustuste masinavärgi juba käima pandnud. Üksikuid üritusi korraldavad toimkonnad on aga töökoormuse sobivama jaotuse otstarbel moodustatud ka mujal Austraalia eestlaste keskustes. Rahvatantsu ja võimlemisesinemiste korraldamine on Adelaide'i eesti rahvusgrupi kätes, kuna Laulupeo toimkond on moodustatud Sydneys.

Eestlased Austraalias elunevad peamiselt kolmes suuremas linnas: Sydneys, Melbourne'is ja Adelaide'is. Kliima ja esinemisvõimaluste suhtes on Melbourne kahtlematult heaks valikuks ESTO'88 korraldamiseks. Suvel on siin natukene jahedam kui mujal Austraalias ja esinemise ning kokkutulekute ruumid on väga head. Mitmed esinemiskohad ongi juba ESTO'88 pidustuste jaoks reserveeritud. Laulupidu toimub Myers Music Hallis, mis on hea akustikaga kõlakoda koos publiku varjualusega, natukene sarnanedes Toronto Foorumiga, kus siin toimus sümfooniakontsert. Kontserdi ja noorte esinemise jaoks on varutud Victorian Art Centre Kontserdisaal, mis oma suuruse ja dekoratsiooni poolest võib võistelda Toronto Roy Thompson Halliga. Rahvatantsu ja võimlemise esinemiste jaoks on kasutada mitmed välis- ja siseareenid.

Torontos on ka juba moodustatud Austraalia ESTO'88 jaoks Kanada Komitee. Huvitavaks eeliseks Austraalia-lennu puhul on võimalus külastada ilma erilise lisakuluta Lõunamere saari ja Uus-Meremaad. Kahtlematult kujunevad ESTO'88 ja sellega kaasnevad ringreisid kõigile osavõtjatele üheks elu kõige huvitavamaks elamuseks.

Ostu teel kodanikus

Kesk-Ameerikas Kariibi mere ääres asuv väikeriik Belize, mis on end. Briti koloonia ja sai iseseisvuse 5 a. tagasi, on alustanud oma majandusliku olukorra parandamiseks aktsiooni müüa kodanikuõigus sisseränata soovijaile. Sellega tahetakse eriliselt meelitada sinna praeguseid Hong-Kongi majandusringkondi, kuna teatavasti see Briti koloonia läheb edaspidiselt Hiina valdusse, kuid Belize peaminister M. Esquivel teatab, et ka kõik teised oleksid teretulnud. Belize kodanikuõiguse saamiseks peab ostma 25 tuhande doll. eest riigi bonde, kusjuures sellest pool tuleb ära annetada Belize ülesehitamise eesmärgil. Kahjuks ei ole AP teadeteagentuuri vastavas sõnumis üteldud, kas on mõeldud Belize rahavääringut või näit. USA dollareid. Belize dollar võrdub USA 50 cendile.

Belize (end, British Honduras) on väikeriik 160-tuhande elanikuga, kus rahvastik on segu maiadest j.t. indiaanlaste järeltulejaist, neegreist, hispaanlastest, shotlastest, inglastest jne. Ristiusulisi on üle 90%, enamikus katol., aga ka metodiste, anglikaane j.t. Ametlik keel on inglise k. Suurem ja tähtsam keskus ühes sadama ja lennuväljaga (otseühendused Miamist, New Orleanist j.m.) on Belize City 40.000-nde elanikuga. Peamised majandusalad on metsatööstus koos puiduproduktidega ja agraaralad. Suuremaks eksport-importpartneriks on USA. Elanike keskm. sissetulekuks aastas on tuhat (USA) dll. (Võrdl. El Salvadoris - 850, Honduurases 590, Guatemaalas 1085).

Belizes on parlamentaarne riigikord. Oma sõjavägi puudub, seda asendab alaliselt kohalolev 1500-meheline briti garnison riigi julgeoleku huvides. Belize on UN-i ja Briti Commonwealthi liige. Keskmine oodatav vanus on 60 a. Arste 75 ja haiglavoodeid 600. Belize City ümbruses on keskm. temperatuur 78° F (25,5° C) varjus. Rannaalad on niiskevõitu. Belizel on dipl. ja konsulaaresindused tähtsamatel maadel.

„PÄRNU POEGLASTE GÜMNAASIUM LÄBI AEGADE"

Koguteos. Toimetanud Leo Koobas.
Hind $ 26,45
Postiteel tellides lisandub raamatu hinnale saatekulu.

Müügil „MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave., Toronto, Ont.
M4K 2R6

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

PÜHAPÄEVAL, 18. mail kell 4 p.l. (muudetud aeg!) NELIPÜHI JUMALATEENISTUS. Teenib piiskop Karl Raudsepp.

Pühapäeval, 25. mail kell 4 p.l. KOLMAINU-JUMALAPÜHA JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 1. juunil kell 11 hommikul pühapäevane JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 8. juunil SURNUAIAPÜHA JUMALATEENISTUSED: Mt. Pleasant kalmistul kell 3 p.l. York kalmistul „N" osas kell 5 p.l. Muusikalises osas esineb Estonia orkester.

PÜHAPÄEVAKOOL iga jumalateenistuse ajal.

LEERIEELSED iga hommikuse jumalateenistuse ajal.

KOGUDUSE SEGAKOORI harjutused esmaspäeviti kell 7.00 õ. kiriku saalis.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: Teisipäeviti kella 6–8 õhtul. Neljapäeviti kell 2–8 õhtul.

KIRIKU KANTSELEI on avatud neljapäeviti kell 10–4.

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Ontario M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel.483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

NELIPÜHA JUMALATEENISTUS pühapäeval, 18. mail kell 11 hommikul. Teenib õp. A. Taul. Pikk nädalalõpp — pühapäevakooli ei ole.

PÜHAPÄEVAKOOLI LÕPU JUMALATEENISTUS pühapäeval, 25. mail kell 11 hommikul. Teenib õp. A. Taul. Laulab laste ansambel M. Viia juhatusel. Pärast jumalateenistust KOOSVIIBIMINE all seltskondlikes ruumes — laste ettekandeid ja kohvilaud.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kell 9.30 hommikul ja pühapäevakool.

Õpetaja E. Heinsoo on puhkusel 14. maist kuni 28. maini. Õp. A. Taul'i kõnetunnid kolmapäeviti kl. 9.30 - 12 päeval ja neljapäeviti kl. 6 - 8 õhtul, muul ajal telefoni teel.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID kolmapäeviti kl. 9.30–12 hommikul ja neljapäeviti kl. 6–8 õhtul. KANTSELEITUNNID teisipäeviti kl. 10 h.–6 õ. ja neljapäeviti kl. 12–3 päeval.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645
Jutlustaja Allan Laur
72 Appleby Cres., Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 18. mail kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanuile. Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Duetilaule. (Buss Eesti Kodust kell 1:15 p.l.). Kell 6 õhtul inglise-keelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur.

Kolmapäeval, 21. mail kell 7 õhtul PALVEÕHTU.

ESIMENE EESTI EV. LUT. KOGUDUS HAMILTONIS
Kirik: 18 Victoria Ave. S. Hamilton, Ont. L8N 2S6
Õpetaja T. Nõmmik
3 Mapleside Ave., Hamilton, Ont. L8P 3Y4. — Tel: 527-0410 ja 483-2478

I NELIPÜHA päeval, pühapäeval, 18. mail kell 11.00 LEERINOORTE ÕNNISTAMISE JUMALATEENISTUS armulauaga. Jutlustab õp. Udo Petersoo. Teenib koguduse õpetaja. Solist sopran Valve Tali, orelil Eva Rammo. Laululehed.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal esmaspäeval kell 18.00–19.30 kiriklas, 3 Mapleside Ave. Hamilton, Ont. L8P 3Y4. Tel. (416) 527-0410. Igal neljapäeval kell 18.00–19.30,501 Davisville Ave. Toronto, Ont. M4S 1J2. Tel. (416) 483-2478. Muul ajal kokkuleppel.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühapäeval, 18. mail kell 10.15 hm. PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanuile ja noortele. Kell 11 hm. lastele. Kell 11 hm. NELIPÜHIPÄEVA JUMALATEENISTUS. Kõnelevad H. Eller ja K. Raid. Laulab segakoor. Kell 6 õhtul JUMALATEENISTUS.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 18. mail kell 11 hm. JUMALATEENISTUS. Teenib A. Laur.

Teisipäeval, 20. mail kell 11 hm. PALVETEENISTUS.

Kolmapäeval, 21. mail kell 6 õhtul PIIBLI-PALVETUND.

Pühapäeval, 25. mail kell 11 hm. JUMALATEENISTUS. Teenib E. Saraoja.

Kolmapäeval, 28. mail kell 6 õhtul PIIBLI-PALVETUND.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough Ontario
Tel. 698-7977 või 766-7853
kantseleis 921-9417

Neljapäeval, 18. mail on jumalateenistus kl. 1.30 p.l.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja selsab eesti ühiskonna teenistuses.

Pensionäride Klubi

Eesti Pens. Klubi peakoosolek peetakse neljap. 29. mail kl. 2 p.l. Eesti Maja keskmises saalis. Klubi liikmeid palutakse käesolevat teadet võtta kutsena ja rohkearvuliselt koosolekust osa võtta.

JUHATUS

NÄDALAKROONIKA

OTTAWAS — Parlamendis järgneb üks opositsiooni rünnak teisele minister Sinclair Stevensi vastu. Teda süüdistatakse selles, et on eksinud „Conflict of interest" kokkuleppe vastu ja saanud oma naisele ühelt pangalt protsendita laenu $2,6 miljoni suuruses. Korduvad rünnakud sundisid Stevensi lahkuma 12. mail.

PEKING. Kanada peaminister Brian Mulroney külastab Hiinat. Teda võeti seal väga südamlikult vastu tegeliku võimumehe poolt, kes oma ametilt on ainult kommunistliku partei riigikaitse nõukogu esimees. Deng Xiaoping on 81-aastane, tasane ja väike mehikene, kuid siiski võimsaim mees sellel suurel maal. Peaminister Mulroney lubas Hiinale toetuslaenu $450 miljoni suuruses elavama kaubanduslku, tehnilise ja kultuurilise vahekorra arendamiseks Hiina ja Kanada vahel.

OTTAWA. Kanada peaminister Brian Mulroney sõidab Hiinast Lõuna-Koreasse. Soov on arendada tihedamat koostööd Kanada ja Lõuna-Korea vahel. Seal on juhtumas sama, mis juhtus Filipiinidel. Massiline opositsioon sundis seal lahkuma oma kohalt kauaaegse president Marcose. Nüüd kordub sama Lõuna-Koreas. Valitsust ei püüta kukutada revolutsiooni ega sõjalise jõuga, vaid korduvate massiliste demonstratsioonidega, millede korraldajateks on peamiselt üliõpilased intellektuaalide juhtimisel.

LAHKUS MEIE PALJUKANNATANUD UNUSTAMATA HÄÄ SÕBER

JOHANNES HEINRICH UIBOPUU

1886 - 1986

mälestavad kurbuses

SALME jA OSKAR BIRKENBAUM

MÄLESTAME LEINAS KAUAAEGSET NÕUKOGU LIIGET

RICHARD ILVES't

surnud 11. mail. 1986 Sudburys

EELK SUDBURY KOGUDUSE
ÕPETAJA JA NÕUKOGU

SÜGAVAS KURBUSES MÄLESTAME

RICHARD ILVES't

KARIN ja FELIX SAAREMETS
TAAVI ja BRENDA SAAREMETS
AIKI ja JOVO SKAKAVAC
MARIT ja PAUL SCANLON

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

RICHARD ILVES't

sündinud 26. jaan. 1907 Tartumaal
surnud 11. mail, 1986 Sudburys

mälestavad leinas

JAAN KÕVERIK
SALME SAAR
GUNNAR SAARE perekonnaga
VOLDEMAR SOMMERS
LEIDA ja KARL PALGI
ERICH KIUDORF perekonnaga
ELLEN ja AUGUST LUHAÄÄR
ELLEN KRIVOGUCOVS perekonnaga
ALEKSANDER VEEDLER perekonnaga
HELGA CHRISTIANSEN
MARIA NIELSEN perekonnaga
META BOHN
META ja OSKAR OTTO
LILLE ja GUNNAR NEEMRE
SALME ja ETS TREI
REIN TÄÄREN
VERA ja ALFRED OJA

ARMAST KAUAAEGSET NAABRIT JA HEAD SÕPRA

NADJA KOOP'i

mälestavad leinas

LIVIA ja BILL SWEIGARD
LEMBIT ja MARGUS

VARISES IGAVIKKU MEIE ARMAS VILISTLANE

ins. RICHARD SIMROD

sünd. 25. mail 1899 Valguta vallas Tartumaal
surn. 7. mail 1986 Perth'is Austraalias

mälestab leinas

KORP! FRATERNITAS TARTUENSIS

Dr. Toomas Karmo ainukene eestlane Singapuris

Torontos viibis külaskäigul dr. Toomas Karmo, kes on ainukene teadaolev eestlane Singaporis. Ta on õppejõud National University of Singapuri filosoofiateaduskonnas alates möödunud aasta juulikuust. Omandas doktorikraadi Oxfordis, Inglismaal, ta on õpetanud Austraalias, Melbourne'is ja New Englandis Monash University's.

Dr. Toomas Karmo isa on mesinduseriteadlane Endel Karmo, kes oma erialal õpetab Halifaxi lähedal Truros, kus praegu peab mesilasi ja kasvatab mustikaid.

Dr. Toomas Karmo ütles „Meie Elule", et ta jääb lepingu alusel Singapori veel üheks aastaks. Torontos viibimist kasutas ta hea võimalusena eesti raamatute ostmiseks.

Eesti arst valvekorras

17., 18. ja 19. mail
dr. A. Rebane 461-6383
24. ja 25. mail
dr. T. Maimets 469-1322
31. mail ja 1. juunil
dr. R. Pahapill 921-7777

MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses

---

Sõjakuritööde arhiivi liigitused

UN-i valduses New Yorgis Park Avenüül olevas arhiivis on ühe ajakirjandusliku teate kohaselt ametis üle 40 isiku. Nähtavasti ei sisalda see arhiiv mitte üksnes pärast II maailmasõda tegutsenud sõjakuritööde Komisjoni (London) kaudu UN-ile deponeeritud sõjakuritööde toimikute kogu, mis oli korraldustes ammugi lõpetatud ja suletud, viimast komisjoni ja UN-i ühisotsusega, -vaid võiks ka sisaldada UN-i n.ö. hariliku arhiivi. Vastasel korral tekib küsimus, et milleks seal on nii suur ametkond?

Nagu nüüd ühenduses sealt „sõjakuritöödes" süüdistatud UN-i end. peasekretäri K. Waldheimi kohta käivate materjalide nõudmisega Iisraelilt, Austrialt ja USA-lt selgub, on sõjakuritööde toimikute arhiiv liigitatud nelja ossa. Toimikud märktähega „A", mis tähendab, et asjaosaline isik on süüdistatud tõendusmaterjalidega kohtulikuks protsessiks; toimikud „S", kus kahtlusaluste kohta ei leidu küllaldast tõendusmaterjali; toimikud „C" märktähega, oletatavad sõjakurjategijad (keda ei ole saadud kindlaks teha), edaspidiseks uurimiseks; ja toimikud „W" tähe all, tunnistajad või kuritöödetõendajad. Kokku on toimikuid 40 tuhat, mis ei tähenda, et sõja lõpul ja peale sõda vastavaid süüdistusi esitanud riigid oleksid just niipalju toimikuid (nimesid, kaasa arvatud tunnistajad) esitanud. Ilmselt võis süüdistusasju, nimekirju jne. olla palju enam, aga komisjon praakis neist osa välja. Seda kinnitab ka äsja selgunud fakt, et näit. Jugoslaavia esitas komisjonile sõjakurjategijatena 5 tuhande saksa sõjaväelase nime, kelledest komisjon tühistas 2300. Sama kergekäeliselt võis neid esitada suures arvus ka näit. N. Liit, jmt. Praegu on avalikkusele teadmata, kui suur arv on selles suletud arhiivis toimikuid ühes või teises grupis, s.t. „A" märgi all, j.t. Jugoslaaviast tulnud süüdistuste alusel oli muide K. Waldheimi toimik märgistatud „A" grupis.

VAIMULIKUST PERSPEKTIIVIST

ELU ON SURM ILMA KRISTUSETA!
„ISA ARMASTAB POEGA JA ON KÕIK ANNUD TEMA KÄTTE! KES USUB POJASSE, SELLEL ON IGAVENE ELU; AGA KES EI KUULE POJA SÕNA, SEE EI SAA ELU NÄHA, VAID JUMALA VIHA JÄÄB TEMA PEALE!"

Joh. 3:35,36

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud
MATUSEMAJA
Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.
Väärikas teenimine
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Shorbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

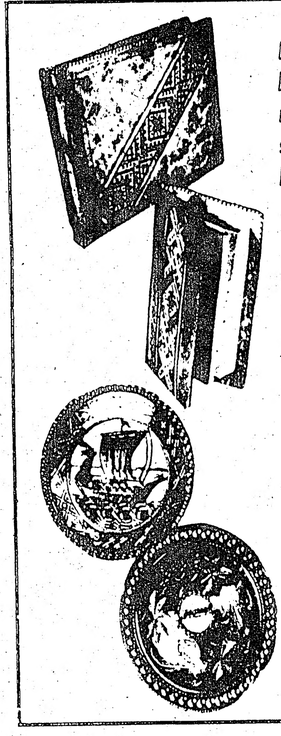
Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid
TEKSTIIL: linikud, linad, sohva padjakatted jne.
PUUST: seinataldrikud, kannud, kirstud jne.
EHISNAHATÖID: albumid, kirjaplokid, külalisraamatud, raamatukaaned, rahakotid jm.
HELIPLAADID ja KASSETID
RAAMATUD (ka lastele) ◍ EESTI LIPUD (suured) ◍ EESTI MAAKAARDID ◍ MAALID ◍ SEEBID ◍ KREEMID „Kamill" ◍ „RAKUDA" masseerijad ◍ POSTKAARDID jne.
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

Meie Elu
ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:
TORONTO
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St.
Viking Foods ..... 133 Laird Dr.
THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. ◍ Tellige ja lugege „MEIE ELU". ◍ Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. ◍ USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00.
Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25, 3 k. $7.00. USA-sse 1 a. $33.00, 6 k. $16.50, 3 k. $8.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $62.00, 6 k. $31.00, 3 k. $15.50.
„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:
Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.
Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).
Nimi: .....
Postiaadress: .....
Kuupäev .....
.....
(Allkiri)

OPTIKUD
RATAS OPTIK
465-6251
219 DANFORTH AVE., TORONTO
Suur valik parima kvaliteediga moodsaid raame. Kõik klaasiliigid saadaval. Täidame ka kodumaiseid retsepte — ÕIGESTI, ja soovikorral postitame.
Raamid $12.00—200.00.
KAASMAALASTELE
10% HINNAALANDUST.

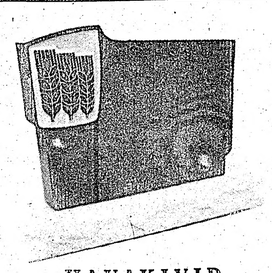
HAUAKIVID
Eesti ettevõte.
YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St., Toronto, M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147

ILMUNUD
J. Lina „ELUKÜSIMUS"
Valimik Eesti põrandaalust luulet 18 lhk. Hind. $2,50. Postiteel tellides lisandub hinnale saatekulu 68 ¢.
Müügil „MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4K 2R6

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele
Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Salme Pruuden 90-aastane

Maikuu kaheteistkümnendal päeval pühitseb Londonis, Inglismaal oma 90-ndat sünnipäeva endine Kodutütarde peavanem ja Tartu Tütarlaste Gümnaasiumi inspektriss Salme Pruuden, kelle ulatusliku elutöö rohked saavutised nii vaimsel kui rahvuslikul alal jäävad püsima alatiseks. Osava sulenaisena, võimeka õpetajana ja organisaatorina ning hingestatud rahvuslasena on ta mitmeti rikastanud meie kultuurielu ja juhtinud eesti noorte kasvatamist nii koolis kui Kodutütarde organisatsioonis.

Salme Pruudeni viimaste aastate suursaavutiseks on 1981. a. Briti Muuseumi väljaandel ilmunud sama muuseumi raamatukogus leiduvate Eestit ja Baltikumi käsitlevate trükiste mahukas kataloog, mis hõlmab üle 2000 trükitoote tiitli.

Ta varem ilmunud teoseist väärib erilist märkimist „Panslavism and Russian Communism" (1976), milles ta paljastab vabale maailmale Nõukogude Liidu ülekohtust vabade rahvaste anastamist ja ajaloo võltsimisi.

Kevade kauneimal kuul soovime sügisikka jõudnud juubilarile veel palju ilusaid päevi ning hubaseid õhtutunde. Ehavalgelgi võib ergas vaim luua uut ja huvitavat, aidates rikastada meie üksluisusse kippuvat igapäeva.

Salme Pruuden on lõpetanud E.V. Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonna ajaloo alal, saavutanud magistrikraadi pedagoogikas ja õppinud hiljem õigusteaduskonnas, valides erialaks noorte kohtuküsimuse.

Akadeemiliselt kuulub juubilar auvilistlasena Eesti Naisüliõpilaste Seltsi.

E.M.

Koolide lõpuaktused

Keskkooli ja gümnaasiumi lõpuaktus toimub neljapäeval, 15. mail kell 7.30 õhtul Eesti Maja keskmises saalis, millele järgneb koosviibimine samas.

Algkooli lõpuaktus on teisipäeval, 20. mail kell 7.00 õhtul Eesti Maja suures saalis, millele järgneb samuti koosviibimine lõpetajatele, vanematele ja õpetajatele.

KOOLIKOMITEE

Leo Karupää 75

Rootsis ilmuv ajaleht tõi teate, et agronoom Leo Karupää on Stockholmis saanud 75-aastaseks. Miks seda siin uuesti korrata?

Vastusena võime öelda, et juubilari elutöö vili on ulatanud palju kaugemale oma uuest asukohamaast. Ta on olnud värvirikas eesti rahvuslik tegelane Rootsis. Paljud tunnevad teda endise kauaaegse Rootsi Eestlaste Esinduse esimehena. Kui oli tõstatatud I Ülemaailmsete Eesti Päevade korraldamise mõte Torontos 1957, ja siinpool ookeani valitses kahtlus sellise maailmakokkutuleku teostamisee, siis selles olukorras oli Leo Karupää ja ta Esinduse toetus mõttele pöördelise tähtsusega. Temast sai loomulikult I ÜEP abiesimees Euroopas. Edasi näeme teda abistajana Esto '76 korraldamisel Baltimores ja abiesimehena III ÜEP teostamisel Stockholmis 1980 ning pärast pidustust loodud E.P. sihtasutus Eesti Kultuuripäevade esimehena, millist ülesannet täidab tänaseni.

Armas võitleja ja suur töömees! Meie siin Põhja-Ameerika kontinendil ei unusta Sinu panust eesti ühiskondlikule hüvangule, eriti aga Sinu osa Ülemaailmsete Eesti Päevade saamise ja jätkamise loos. Parimaid soove tulevikuks!

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

Haige südame asemele uus

Aprilli lõpul tabas 41-aastast Noelle Leclair'i kolm südamerabandust järjest. Ottawa haiglas tunnistati ta tehniliselt surnuks. Haigla südamehaiguste osakonnas töötab aga dr. Keon, kes möödunud aastal USA-s oli õppinud tehissüdameid (kunstlikult valmistatud) siirdama.

Hiljuti oma kolleegidega Ottawasse naasnud, seadis ta seal sisse vastavad seadeldised ja menetlused, et selliseid operatsioone ja siirdeid ka Kanadas sooritada ning koostas ülikooli ja haigla spetsialistidest selle jaoks nn. südamesiirde meeskonna.

1. mail taipas ta kohe, et pr. Leclairi ainus võimalus ellu jääda oli kui talle plastist tehissüda sisse panna. Meeskonnal võttis see operatsioon veidi üle kahe tunni.

Selline hädaoperatsioon on aga ainult ajutiseks ja sellist tehissüdant (nn. Jarvik-7 või sel juhul väiksem 7-70) nimetatakse seepärast ka „sildsüdameks"; s.t. ta hoiab inimese elus üks kuni kaks nädalat, kuni leitakse elav süda, või siis pannakse sisse kestvam tehissüda.

7. mail sai Londoni (Ont.) lähedal liiklusõnnetusel surma üks 44-aastane mees, kel oli tähis, et tema elundeid võib ta surma puhul siirata. Ta süda lõigati välja, pakiti jääpuru sisse ja toodi termos-piknikukastis üüritud düüslennukiga Ottawasse.

8. mail dr. Keon oma meeskonnaga, teinud kindlaks et saadetud süda on sobiv, opereeris tehissüdame välja ja siirdas elava südame asemele. Kogu operatsioon kestis kolm tundi. Pr. Leclair oli 10. mail veel intensiivse hoole all, kuid arstid jäid südamesiirdega rahule ja on patsiendi paranemise suhtes optimistlikud.

Elundite siirete puhul on esimene nädal väga kriitiline, – aga kui mingit nakatust ei tule ja keha uut südant kõrvale ei heida, võib pr. Leclair kuu aja pärast koju kõndida, olles osalenud Kanada arstliku ajaloo loomises.

V.L.P.

Vangid märatsesid Inglismaal

Aprilli lõpul toimusid Inglise ajaloo suurimad vangide märatsemised. Valitsus oli vallandanud ajutiselt 100 vangivalvurit, ja kui teised valvurid keeldusid protestiks ületunde tegemast, siis langes vangide eest hoolitsemine ja nende järelevalve madalseisu. See ajas vangid omakorda raevuhogu ja nad hakkasid hullunult märatsema, tühjendades haiglalaod droogidest ja rüüstates vanglavara.

Sadu politseinikke käsutati hädateenistusse ja sõjaväelaagrid pandi valveseisundisse. Valvurite ametiühing andis taas loa ületundideks ja pikapeale saadi teatud kord jälle jalule seada. Kuid mitte enne kui 18-s vanglas oli mitme miljoni dollari eest kahju tekitatud ja kaks vanglat või arestikeskust täielikult hävitatud. 50 vangi põgenesid, kelledest ainult pooled on tabatud.

Thatcheri konservatiivse valitsuse all on vangidele viimase 7 aasta jooksul rangemaid karistusi antud ja vangide arv on tõusnud 12 500 võrra. Samal ajal on valitsusel ka range majandusprogramm ja uusi valvureid ei ole küllaldaselt juurde palgatud. Nii on vanglad viimse võimaluseni täis tuubitud ja valvurid pidid ületunde tegema.

Valitsus lubas vallandatud valvurid tagasi võtta ja oma vanglapoliitikat revideerida, kui 22 000-liikmeline ametiühing omalt poolt lubab mitte streikida ja ületunnid taastada. Vastasel juhul lubas valitsus sõjaväel vanglad üle võtta.

PLUMBING, HEATING and REPAIRS

Õli-, gaasi- ja elektriahjud, korstnavoodrid (chimney linings).
Ahjude puhastamine ● Eesti äri
ROLAND KULLIK
Tel. (416) 275-1280

Kõikideks kindlustusteks

H. LATER & CO. LTD

„Insurance"

1482 Bathurst St.,
Toronto M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

Sport

Toronto masterid tõid Ühendriikidest medaleid

Kolm meie paremat vanema põlvkonna kergejõustiklast, kes on oma aladel mitmekorsed Kanada meistrid, Art Jaago, Valden Sadul ja Karl Trei, võistlesid 2-4. mail Ühendriikides North Carolina osariigi pealinnas Raleig's ja said kümme kuld-, neli hõbe- ja kolm pronksmedalit.

Võistlused peeti Ühendriikide kagu masterite rahvusvaheliste võistluste nime all ja toimusid vanusegruppides. Korraldajaks oli kohapealne masterite organisatsioon. Nende võistlustega alustati 17 a. tagasi ja need on kujunenud masterite kergejõustiku hooaja avavõistlusiks Põhja-Ameerikas. Samuti on need üldiselt tuntud kui ühed paremini korraldatud võistlused sel mandril. Osalejaid oli 420, neist 12 Kanadast.

TAGAJÄRJED

Art Jaago (60-64), võisteldes seitsmel alal, saavutas kolm kuld-, ühe hõbe- ja kaks pronksmedalit. Tuli esimeseks kullad kuulitõukes (5 kg) – 12,17 m uus võistluste rekord: raskusheites (56 nl.) – 5,54 m ja viievõistluses (odavise, kettaheide, kuulitõuge, vasaraheide ja raskusheide) – 1322 p. Tuli teiseks (hõbe) odaviskes (600 gr) – 31,04 m. Tuli kolmandaks vasaraheites (5 kg) – 26,46 m ja raskusheites (25 nl.) – 10,99 m. Kettaheites (1 kg) tuli neljandaks – 35,76 m.

Valden Sadul (60-64), võisteldes viiel alal saavutas kaks kuld-, kaks hõbe- ja ühe pronksmedali. Tuli esimeseks 100 m tõkkejooksus – 19,4 ja 800 m jooksus – 2:32,43.

Karl Trei (75-79), võisteldes kuuel alal, saavutas viis kuld- ja ühe hõbemedali. Tuli esimeseks 80 m tõkkejooksus – 18,6. Kaugushüppes – 3,73 m. Kolmikhüppes – 7,88 m.

Tuli teiseks 400 m tõkkejooksus – 71,9 ja kolmikhüppes – 8,85 m. Tuli kolmandaks kaugushüppes – 4,31 m. Odaviskes – 26,68 m. Viievõistluses (kaugushüpe, odavise, 200m jooks, kettaheide ja 1500m jooks) saavutades 805 p. Tuli teiseks kettaheitas – 27,58. Kaugushüppes ja kolmikhüppes saavutas nende võistluste rekordid.

Viievõistluste saavutused arvestati rahvusvaheliste võistluste punktisüsteemi alusel.

BANKETT

Võistluste bankett peeti staadioni lähedalolevas „Quality Inn Mission Valley" hotellis, mis oli ka võistlejatele peamiseks ööbimiskohaks. Banketil peeti rahkelt kõnesid ja seal tutvustati koosolijaile möödunud aastal Roomas peetud võistlustel maailmameistriteks tulnud võistlejaid, nende hulgas ka Karl Treid. Lõpuks näidati ka reedel ja laupäeval filmitud võistlusi. Valden Sadula võidetud 800 m jooks oli filmitud kogu pikkuses.

Raleigh'st on Torontosse 850 miili ja meie võistlejate kojusõit kestis 16 tundi.

HARALD RAIGNA.

Eestlaste squashivõistlused

Toronto eestlaste squashivõistlused A, B ja C klassides peeti laupäeval 10. mail Toronto Ülikooli Scarborough'i College'i ruumides. Osavõtjateks olid seekord ainult 14 meest. Pärast kolm tundi kestnud põnevaid võistlusi kujunesid tagajärjed järgmiselt: A klass – 1. Jaan Laaniste, 2. Paul Reinsoo, 3. Toomas Vanaselja. B klass – 1. Arthur Heinmaa, 2. Derek Pallandi, 3. Hillar Lauri. C klass – 1. Peeter Sild, 2. Toomas Koger, 3. Uno Leis. Auhindadeks olid nägusad karikad.

H.R.

TORONTO LINN

JÄÄTMETE ÄRAVIIMISE TEADAANNE

VICTORIA DAY ja QUEEN'S BIRTHDAY – ESMASPÄEV, 19. MAI 1986

Jäätmete kogumist ei toimu esmaspäeval, 19. mail 1986.

Tavaline esmaspäevane (19. mai) kogumine toimub teisipäeval, 20. mail.

Tavaline teisipäevane (20. mai) on kolmapäeval, 21. mail.

Kolmapäeval, 21. mail EI toimu AJALEHTEDE ja suuremate esemete kogumist.

Säilitage ajalehed ja suuremad esemed kolmapäeval, 28. mail toimuvaks äraveoks.

Pidage meeles: Torontos on 17 klaas- ja metallnõude kokkutoomise keskust. Märtsis koguti 255 tonni ajalehti, 41 tonni klaasi ja 9 tonni tina. Lähema informatsiooni saamiseks helistage 392-7742

PALUME MITTE PANNA KLAASITÜKKE VÕI MUID TERAVAID ESEMEID PLASTIKUST JÄÄTMEKOTTI.

R. M. BREMNER, P.Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works

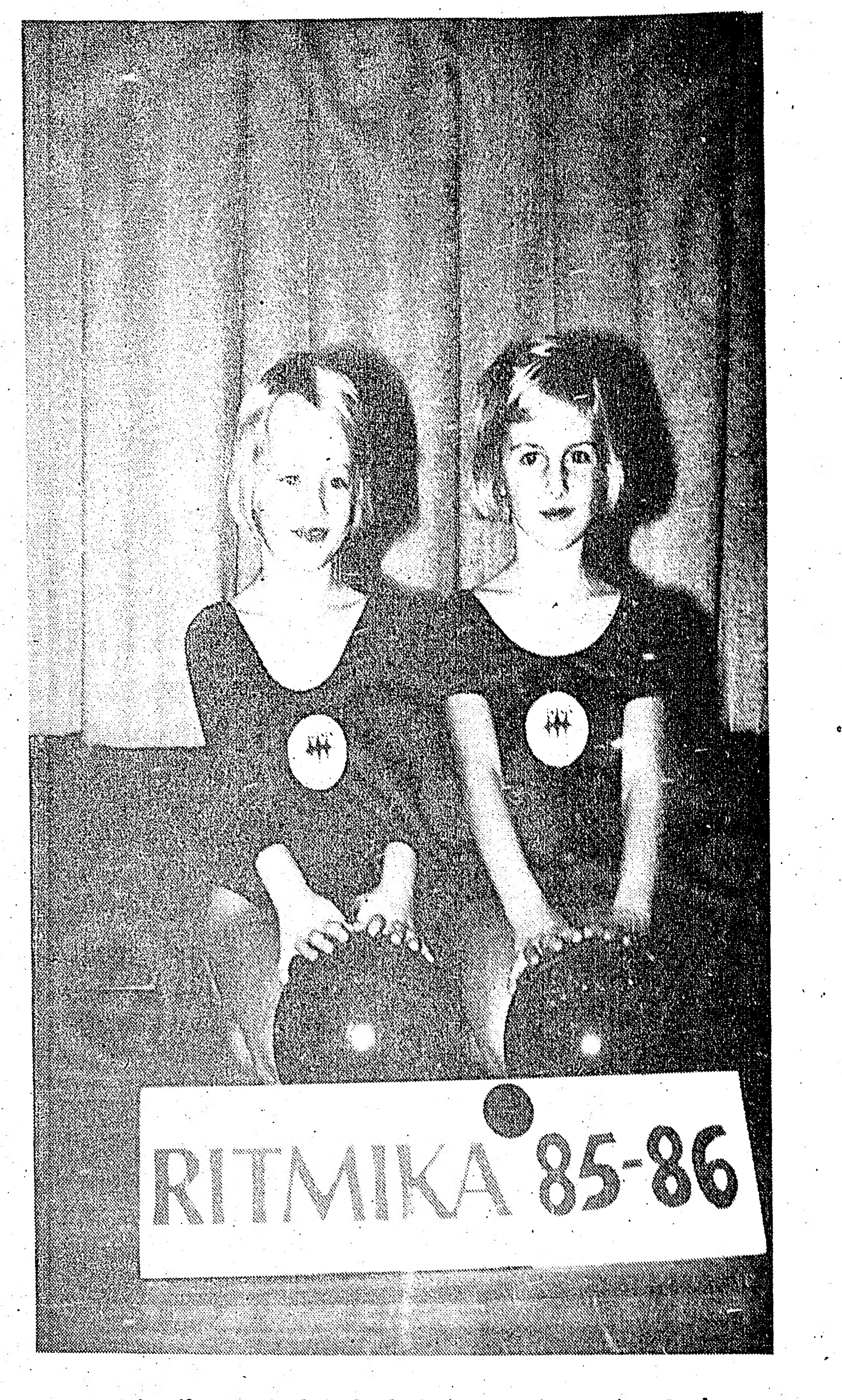

„Ritmika" võimlejad Skai Raamat ja Karin Marley

„Ritmika" kevadesinemine

„Ritmika" kevadesinemine toimub laupäeval 24. mail algusega kell 7 õhtul Seneca College Minkleri Auditooriumis 1750 Finch Ave. E. Kavas esitatakse 1985/86.a. õpitud ettekandeid 350 võimleja poolt.

Esimeses osas on 18 eri ettekannet väikelastelt ja teismelistelt. Kava teises osas on 14 ettekannet, kus esinevad eliitrühmad ja võistlusvõimlejad. Külalistena esinevad Eesti Pensionäride Klubi eliitvõimlejad Ludvig Luide juhatusel. Ettekandeid esitatakse kolme põlvkonna poolt.

„Canadian Rhythmic Sportive Gymnastic Federationilt" saadud informatsiooni järgi on „Ritmika" suurim klubi Kanadas 430 registreeritud liikmega. Nende tegevus on arenenud juba ka Mississauga ja Newmarketi linnadesse, kus neil on asutatud õpperühmad. Võistlusvõimlemisega alustati möödunud sügisel ja senini on võisteldud kahel võistlusel heade tagajärgedega. Võistlusvõimlejaiks valiti välja 9 tütarlast, keda treenitakse kolm korda nädalas.

Föderaal- ja Ontario Provintsivalitsuse poolt on nad kutsutud Vancouveris Expo 86-le, kus esinevad paviljonides 19-liikmelise grupiga. Eestlastele määratud päevadel esinevad nad kolmel korral. Senini on neil seal ette nähtud kuus esinemist, ajavahemikul 21 - 27. augustini.

Kuna „Ritmika" oma esinemistel esineb alati uute kavadega, siis eelolev esinemine võib väga huvipakkuvaks kujuneda.

H.R.

NÄDALA RISTSÕNAD

PÕIKI: 1. On kaasa sündinud või päritud millegi erilise saavutamiseks. 5. Koht kus elab hulk inimesi. 10. Ei saja. 14. Hoburakendi osa. 15. Madalas, veekoguäärses heinamaas. 16. Viljarõugu või -hunniku. 17. Kellegi mingist kurvastusest väljaräänkimise. 19. Kreeka sõjajumal. 20. Asjaajamise koht. 21. Tema kättemaksu kardeti Vana-Kreekas mitteõiglaste inimeste poolt, ka rahvakeeles tarvitusel kellegi kohta, kelle kiusamisest lahti ei saada. 23. Üks Läti järvi. 25. Vilets. 26. Ei kuulu meie maailma. 30. Millegi tegemise ajal. 34. Latras, lobises – rahvakeeles. 35. Tahtmise, hoo. 37. Põõsas . . . – hekk. 38. Suur vedelikunõu. 39. Eesti Sõjakooli asukohalt. 42. Üks väga vana aegseid relvi. 43. Üks hautatud liharoogi. 45. Valuraud pannide ja padade jaoks. 46. Hoia pikemat aega vee all. 48. Avaldan üht fakti, nimetan. 50. Teatud moel „külge löömas". 52. Nobe. 54. Üks korteri osi. 55. Kompavad, proovivad. 59. Sellega ei saa mingit eestikeelset sõna kirjutada. 63. Varandus. 64. Midagi kellelegi osaksandmine. 66. Üks ilmakaari. 67. Üks geomeetrilisi kujundeid. 68. Taibul. 69. Korrapärane hunnik. 70. Teatud sissetagumise või kinnitampimise vahendeid. 71. Üks raudteejaamu Nõmme ja Keila vahel.

PÜSTI: 1. Maha. 2. Saak, hulk. 3. Kergevõitu haigus. 4. Eputama, edvistama – murdes. 5. Paljalt. 6. Summa – inglise keeles. 7. Vuhin. 8. Tarvitan tulirelva. 9. Asendajal. 10. Seda tarvitame sõnade käänamisel – grammatikalist mõistet. 11. Juurdle. 12. Hispaania naisenimi. 13. Ühe võrdlemisi kalli metalli, ka tänav Tallinnas. 18. Halvatujulist. 22. Silmipimestav. 24. Ühe looma häälitsuse. 26. Vaimustus, ind. 27. Neid nõudsid venelased esmajoones iseseisvalt Eestilt. 28. Kiindun teatud moel. 29. Teater Pärnus, 31. Külatänav – murdes. 32. Ärrita. 33. Avaras. 36. Ristluu ja rindkere vaheline osa seljast. 40. Kõigesööja. 41. Ühe väikeste kollaste õitega rohttaime, ka tänav Pelgulinnas. 44. Nii võib midagi kaua aega tagasi asetleidnut mäletada. 47. Teisele „naha peale" andmas. 49. Tahtmine. 51. Tee tuttavaks. 53. Üks asulaid Saaremaa lõunarannikul 55. Üks põlluviljadest. 56. Naise hüüdnimi. 57. Tee üht metalli- või puutööd. 58. Heade maneeridega naine. 60. Naise hüüdnimi. 6. Pühvelhobu. 63. Vedele ringi mitte midagi tehes. 65. Ameerika mehe hüüdnimi.

(Koostanud E.V.)
(Lahendus järgmises numbris)